

3 Aruba

Camacuri morgen open voor betaling motorrijtuigbelasting



6 Economie

DSM telt 765 miljoen euro neer voor Deens bedrijf



9 Wereld

GGD monitort passagiers Westerdam



12 Sport

Knieblessure nekt bokster Betrian



Parke Arikok bindt strijd aan met gebruik illegale ingangen

ORANJESTAD — Er woedt een loopgravenoorlog bij Nationaal park Arikok. Het Park heeft bij verschillende ingangen versperringen moeten aanleggen om te voorkomen dat touroperators en offroad-rijders illegaal het park betreden. Park-directeur Roland de Cuba zegt naar een integraal plan voor optimalisatie van verkeersstromen en bezoekersaantallen toe te willen werken.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

De *Amigoe* kreeg eerder deze week een rondleiding door het park van directeur Roland de Cuba. We staan bij de ingang van het oude Rancho Daimari. Er loopt een pad tussen de rotsen en het strand dat uiteindelijk leidt naar Boca Keto en het populaire Conchi. Dat pad is eerst met een barricade en een bord versperd. Dat bleek niet voldoende te zijn om ATV's en UTV's te weren. Toen werd een diep en breed gat gegraven, midden in het pad. Maar ook dat bood geen soelaas want al gauw ontstond een pad daaromheen. "Dat wandelaars af en toe naar binnen komen is niet zozeer het probleem. Het is meer de vraag of voertuigen niet op een gegeven moment binnen zullen komen", aldus De Cuba. Een stuk verderop liep een pad langs de rotsen naar boven. Ook daar werd volgens De Cuba door tourbedrijven en initiatieven als *I Love Conchi* gretig gebruik van gemaakt. Nu heeft het park met een graafmachine diepe groeven laten maken. Het is goed zichtbaar dat mensenhanden daar hun

werk hebben gedaan. "Het is om tranen in je ogen van te krijgen. Als park wil je natuurlijk niet stukken van je eigen terrein vernielen. Maar dat moeten we wel doen om het park te beschermen", zegt De Cuba. Ook aan het strand van Daimari zelf heeft het park ingrijpende wijzigingen aan het natuurlijke landschap moeten aanbrengen. Aan de westkant is langs het hele strand een muur van rotsen geplaatst zodat terreinvoertuigen ook niet van die kant naar binnen zouden kunnen komen. "Die rotsen staan er al enige tijd. Op een gegeven moment hebben we gemerkt dat een paar van die rotsen waren verschoven. Toen ontdekten we dat iemand het heeft gepresteerd om helemaal daar met een graafmachine te komen om een doorgang te maken."

Shete
Ook bij de voormalige ingang van Shete die leidt naar Conchi heeft Parke Nacional Aruba (PNA) feitelijk loopgraven laten maken. Die ingang was, nadat het in 2011 door de regering op verzoek van een touroperator was geopend, pas vorig

jaar definitief gesloten. En ook hier is te zien dat een rots die was neergelegd om de toegang voor terreinvoertuigen, ATV's en UTV's te verhinderen, enkele meters is verschoven om het pad naar Conchi weer te openen. De Cuba: "Al met al hebben deze versperringen en graafwerkzaamheden ons tot nu toe 37.000 florin gekost. Dat is geld dat we veel liever aan andere dingen hadden besteed." De sluiting van Shete heeft echter wel zijn vruchten afgeworpen. "Je ziet dat dat stuk zichzelf langzamerhand weer aan het herpakken is." Te zien is dat met name de begroeiing direct naast het pad niet bedekt is met lagen stof, zoals wel het geval is langs de hele route die door tours wordt gebruikt om naar de 'natural pool' te crossen. De Cuba: "Al dat stof komt ook omdat er met die wagens hard wordt gereden. Rijden in dit soort voertuigen zet nou eenmaal daartoe aan." Wanneer we op deze route rijden komt er een colonne langs. De Cuba maant een van de rijders om langzamer te rijden, maar het wordt genegeerd.

Vervolg op pagina 3.



De versperde ingang naar het park bij Rancho Daimari.

Merkel en Macron willen gesprek met Poetin en Erdogan over Syrië



Macron en Merkel (r) begroetten elkaar gisteren bij de Europese Top in Brussel.

BERLIJN — De Duitse bondskanselier Angela Merkel en de Franse president Emmanuel Macron hebben tijdens een telefoongesprek met de Russische president Vladimir Poetin aangedrongen op een ontmoeting met hem en de Turkse president Recep Tayyip Erdogan. Inzet van de top is een politieke oplossing voor het conflict in de Syrische provincie Idlib. Dat heeft de woordvoerder van Merklers regering gisteren laten weten.

Merkel en Macron eisen een onmiddellijk staak-het-vuren en toegang tot het gebied om humanitaire hulp aan de burgerbevolking te verlenen. De Europese Raad heeft in een verklaring een

einde van alle vijandelijkheden geëist. "De EU roept alle partijen op om verantwoordelijkheid te nemen voor de humanitaire situatie en de mensenrechten in acht te nemen. Er moet

direct humanitaire hulp worden toegelaten." Turkse troepen vechten met het Syrische leger in het noordwesten van Syrië, vooral in de provincie Idlib. Daar beschermt Turkije een regio die nog niet is heroverd door het regime van de Syrische president Bashar Hafiz al-Assad. Zijn troepen zijn er, zoals gebruikelijk met Russische steun, een offensief begonnen. Turkije vreest miljoenen extra vluchtelingen als Assad die regio herovert.

Rechter: Burgemeester Dokkum mocht anti-Pietdemo niet verbieden

GRONINGEN — De burgemeester van Dokkum had de anti-Zwarte Pietdemonstratie tijdens de nationale sinterklaasintocht in 2017 niet mogen verbieden. Er had meer onderzoek moeten worden gedaan naar minder ingrijpende maatregelen dan een verbod, aldus de bestuursrechter.

Een groep demonstranten van Stichting Nederland Wordt Beter en Kick Out Zwarte Piet was november 2017 onderweg naar Dok-

kum om te demonstreren tegen Zwarte Piet, maar werd op de snelweg A7 tegengehouden door voorstanders van Zwarte Piet. De burge-

meester besloot daarop de demonstratie te annuleren uit vrees voor nog meer ongeregelde heden. De rechter vindt dat er niet voldoende is bekeken of op een andere wijze de demonstratie toch kon doorgaan. "Om die reden heeft de rechtbank geoordeeld dat de demonstratie niet had mogen worden verboden",

aldus de uitspraak. De Piet-voorstanders zijn bekend komen te staan als blokkeer-friezen. Een aantal van hen is vorig jaar in hoger beroep veroordeeld tot taakstraffen tot negentig uur. Zes stapten naar de Hoge Raad om hun veroordeling in cassatie aan te vechten. Onder hen is ook Jenny Douwes, het boegbeeld van de actie.

Coronavirus nu ook probleem in Chinese gevangenissen

PEKING — In China laait het nieuwe coronavirus nu ook op in gevangenissen. Er zijn daar meer dan 400 besmettingen gemeld, aldus de Chinese autoriteiten vandaag. Met name een bajes in de Chinese provincie Shandong vormt een probleem. Daar zijn 200 gevangenen ziek geworden, net als 7 bewaarders.

Verder zijn ook gedetineerden besmet geraakt in cellencomplexen in de provincies Zhejiang en Hubei. Zo werd onder meer een vrouwengevangenis in de stad Wuhan hard getroffen. Die plaats vormt het epicentrum van de uitbraak. Het nieuwe coronavirus kan worden overgedragen door ziektekiemen die worden verspreid bij niezen of hoesten.

Turkije wil weer Patriot-luchtafweer langs grens met Syrië

ANKARA — Turkije heeft de Verenigde Staten om de plaatsing van Patriot-raketten gevraagd. Het land wil met de geavanceerde luchtafweerraketten zijn zuidgrens beter verdedigen tegen Syrische en/of Russische luchtaanvallen.

Washington heeft nog niet op het verzoek gereageerd, meldten bronnen in de Turkse hoofdstad. Turkse troepen vechten met het Syrische leger in het noordwesten van Syrië, vooral in de provincie Idlib. Daar beschermt Turkije een regio die nog niet is heroverd door het regime van de Syrische president Bashar Hafiz al-Assad. Zijn troepen zijn er, zoals gebruikelijk met Russische steun, een offensief begonnen. Tur-



Foto: AFP

kije vreest miljoenen extra vluchtelingen als Assad die regio herovert.

Nederland heeft, toen de Syrische burgeroorlog zeven jaar geleden hevig werd, op verzoek van Ankara samen

met de VS en Duitsland raketlanceerinrichtingen van het type Patriot (PAC-3) in het zuidoosten van Turkije geplaatst. Die hebben vanaf begin 2013 twee jaar geholpen bij de verdediging van het Turkse luchtruim.

SCHEDULE FOR THE MOVIES AT PRINCIPAL

BRAHMS: THE BOY 2 SATURDAY&SUNDAY 10:00	PG13	
THE GENTLEMEN SATURDAY 3:00 – 8:00 – 10:25 SUNDAY 2:45 – 7:30 – 9:00	R	
THE CALL OF THE WILD SATURDAY 3:30 – 5:45 – 7:45 SUNDAY 2:15 – 5:15 – 6:45	PG	SP SUB
SONIC THE HEDGEHOG SATURDAY 2:45 – 5:15 – 7:30 SUNDAY 2:00 – 4:15 – 6:30	PG	SP SUB
THE PHOTOGRAPH SATURDAY 5:30 / 4:30	PG13	
BAD BOYS FOR LIFE SATURDAY 9:45 / SUNDAY 8:45	R	SP SUB

VALID FEBRUARY 22 & 23, 2020
SCHEDULE IS SUBJECT TO CHANGE

SCHEDULE FOR THE MOVIES AT RENAISSANCE

BRAHMS: THE BOY 2 SATURDAY 10:05 – 11:35*	PG13	
THE GENTLEMEN SATURDAY 5:30 – 8:00	R	
THE CALL OF THE WILD SATURDAY 12:30 – 4:45 – 7:00	PG	SP SUB
SONIC THE HEDGEHOG SATURDAY 12:00 – 2:15 – 4:30 – 6:45	PG	SP SUB
THE PHOTOGRAPH SATURDAY 3:00 – 5:20	PG13	
BLUMHOUSE'S FANTASY ISLAND SATURDAY 10:25	PG13	
BIRDS OF PREY SATURDAY 7:45	R	SP SUB
BAD BOYS FOR LIFE SATURDAY 12:15 – 2:45 – 9:00	R	SP SUB
JUMANJI: THE NEXT LEVEL SATURDAY 2:00 – 9:15	PG13	SP SUB

THE MOVIES

MONDAY MADNESS
IS BACK...
5 FLORIN
MOVIE TICKETS FOR ALL MOVIES

ONLY AVAILABLE AT THE MOVIES PRINCIPAL

THE MOVIES PREMIUM – VIP
“VIP must be 13 years or older guided by an adult to access this experience”

BRAHMS: THE BOY 2 SATURDAY 10:15	PG13	
THE GENTLEMEN SATURDAY 2:00 – 7:30 – 11:15	R	
THE CALL OF THE WILD SATURDAY 1:00 – 5:00	PG	
BAD BOYS FOR LIFE SATURDAY 8:30	R	SP SUB



ADJUSTED OPENING HOURS

Sunday, February 23rd

Closed

Monday, February 24th

Closed

On all other dates regular opening hours apply

ENJOY CARNIVAL

7 DAYS OPEN

2X fun miles

BEDEEM FUN MILES

KOOYMANBV.COM

KOOYMAN.ARUBA



KOOYMAN

THERE IS ALWAYS SOMETHING TO DO



THE SPECIALISTS

Request an appointment Today!

Monday - Friday: 9:00am - 6:00pm
Saturday: 9:00am - 5:00pm
Sunday: Closed

 Caya Betico Croes 222
Oranjestad, Aruba

 (297) 582-4719
(297) 737-4747

ONDERCURATELESTELLING

Krachtens beschikking van 21 januari 2020, behorend bij E.J. nr. AUA201902103 van het Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, is mevrouw **CARMEN SEFERINA KOOLMAN** geboren op 8 januari 1940 in Aruba, onder curatele gesteld en als curatrice aangewezen haar dochter **CAROLIZ JULAIKA PEREZ-ACEVEDO**.

mr M.H.J. Kock
De Advocaat,

A spectacular celebration that unites everyone!

Let's enjoy Carnival together!



ennia

Feel secure!



KABINET VAN DE GOUVERNEUR VAN ARUBA

VACATURE: Communicatiemedewerker

Dit betreft een herhaalde oproep.

Kandidaten die in augustus 2019 hebben gesolliciteerd, worden verzocht niet opnieuw te reageren.

Het Kabinet van de Gouverneur van Aruba is op zoek naar een allround communicatiemedewerker, die houdt van afwisseling en uitdaging en in staat is snel te schakelen tussen een veelheid aan taken op het gebied van communicatie. Je hebt een neus voor actualiteiten en overziet de impact daarvan op de positie van de Gouverneur en het Kabinet.

Taken

- Ondersteunen van de Gouverneur en Directie op het gebied van communicatieaangelegenheden en woordvoering
- Onderhouden van relaties met de media en beheren van diverse social media kanalen
- Actualiseren en onderhouden van de website
- Schrijven en verspreiden van persberichten
- Ontwikkelen en actueel houden van voorlichtingsmateriaal
- Schrijven van speeches of het bieden van ondersteuning daarbij
- Opstellen van een communicatieplan van het Kabinet en de Gouverneur en het zorgdragen voor de uitvoering daarvan

Functie eisen

- Je hebt een HBO opleiding communicatie
- Je beschikt over praktisch-theoretische kennis van communicatie en voorlichtingsmethoden en –technieken
- Je hebt tenminste 3 jaar werkervaring in professionele externe communicatie als adviseur en/of woordvoerder
- Je hebt kennis van de organisatie, het werkerterrein en de positionering van de Gouverneur en het Kabinet
- Je bezit de vaardigheid om complexe materie in een begrijpelijke boodschap om te zetten
- Je bent vaardig in het formuleren van adviezen en het over- en uitdragen van informatie en standpunten
- Je hebt gevoel voor politieke en bestuurlijke verhoudingen en bent in staat daar adequaat op in te spelen
- Je adviseert collega's op het gebied van communicatie en verzorgt mediatraining

Competenties

- Je hebt een proactieve en oplossingsgerichte houding en een flexibele en resultaatgerichte instelling
- Je bent integer, zelfstandig, sociaal vaardig en creatief
- Je hebt aantoonbare affiniteit met online/sociale media
- Je hebt een vloeiende beheersing van het Nederlands, Papiaments en Engels in woord en geschrift
- Je bent in staat projectmatig en in teamverband te kunnen werken
- Je bent strategisch sterk en hebt een flexibele en resultaatgerichte instelling

Contract en salaris

Ten aanzien van het contract zijn diverse vormen denkbaar, variërend van een arbeidsovereenkomst tot een overeenkomst van opdracht (freelance, zzp-er, e.d.). Het contract wordt aangegaan voor tenminste 24 uur per week. Over verruiming van aantal uren kan worden onderhandeld. Gelet op het feit dat het een nieuwe functie binnen de organisatie betreft en de functie na een jaar zal worden geëvalueerd, zal het (eerste) contract, onafhankelijk van de vorm die gekozen wordt, worden gesloten voor de duur van een jaar.

Indien geopteerd wordt voor een arbeidsovereenkomst, zal inschaling plaatsvinden in schaal 9 of 10 van de Arbeidsvoorwaarden Lokaal Personeel (minimaal AWG 5.232,08 en maximaal AWG 7.024,33 per maand bij een werkweek van 40 uur), afhankelijk van kennis en ervaring. Indien uw voorkeur uitgaat naar een overeenkomst van opdracht (inhuurconstructie), dan wordt u verzocht om in een aparte bijlage bij uw sollicitatie aan te geven hoe u daar in de praktijk invulling aan wenst te geven en welk uurtarief (incl. bbo) u daarbij hanteert.

Een assessment of praktijkopdracht is mogelijk onderdeel van de sollicitatieprocedure. In alle gevallen wordt de overeenkomst pas gesloten nadat een referentiencheck heeft plaatsgevonden, een recente Verklaring omtrent het gedrag (VOG) is overgelegd en een geheimhoudingsverklaring is ondertekend.

Meer informatie

Indien u nadere informatie wenst, dan kunt u contact opnemen met Reinoud Pronk, plaatsvervangend directeur van het Kabinet van de Gouverneur van Aruba op telefoonnummer (+297) 732-0777.

Solliciteren

U wordt verzocht uw sollicitatiebrief en cv, beiden opgesteld in het Nederlands, per email in te sturen. Indien u opteert voor een inhuurconstructie, voeg dan additioneel een separate bijlage toe met een toelichting op de inhuurconstructie en uw uurtarief. Sollicitaties dienen uiterlijk op maandag 2 maart 2020 te zijn ontvangen op het volgende emailadres: sollicitatie@kabga.aw

Meer geld vanuit ATA naar landsbegroting

ORANJESTAD — In een interview in de krant van maandag 17 februari, schreef voorzitter Raymond Gradus van het CAft (College Aruba financieel toezicht) 15 miljoen extra inkomsten in de concept-landsbegroting toe aan een verhoging van de toeristenbelasting. Dat ligt iets genuanceerder. Niet de heffing gaat omhoog, maar de verdeling van inkomsten tussen de ATA (Aruba Tourism Authority) en het Land Aruba wordt aangepast. Een andere voorgenomen belastingmaatregel betreft de introductie van de zogeheten g-rekening voor aannemers en werkgevers.

door onze verslaggever
Jan Jager

Dat laat Financiën-minister Xiomara Maduro (MEP) aan de *Amigoe* weten. “Er komt geen hogere toeristenbelasting. De verdeling tussen de ATA en het Land Aruba wordt aangepast”. Ook vanuit ATA kwam vandaag een reactie binnen. “ATA heeft kennis genomen van de opmerking van de Minister van Financiën over de verdeelsleutel met Land Aruba en is in afwachting van meer informatie hierover”, reageert ATA-directeur Ronella Tjin Asjoe-Croes. Uit de concept-landsbegroting die het

CAft inzag valt af te leiden dat deze maatregel de regering 15 miljoen florin moet opleveren. Dat zou betekenen dat ATA - een zelfstandige overheidsonderneming die met de toeristenheffing eigen inkomsten genereert - inteert op haar inkomsten en daarmee een deel van haar financiële zelfstandigheid verliest. Het bedrag van 15 miljoen florin refereert volgens de ATA-directeur aan de ‘volgens de de ATA-wetgeving over te dragen inkomsten aan de regering met betrekking tot het geprojecteerde netto resultaat van de ATA in 2019’. “De regering heeft dit bedrag opgenomen als geprojecteerde inkomsten voor 2020”, aldus Tjin Asjoe-Croes.

G-rekening

Een nieuwe belastingpost die Gradus meldde, eveneens van 15 miljoen florin, is de zogeheten ‘g-rekening’. Die legde Gradus maandag uit als ‘een administratieve handeling waarbij een hoofdaannemer alvast premies afdraagt voor een onderaannemer die wettelijk verplicht is die premies te betalen’. Over deze g-rekening zegt Maduro: “Het is in de maak. Deze zal naar analogie zijn van wat in Nederland gebruikelijk is en vormt onderdeel van de ketenaansprakelijkheid.” Wat betreft het moment van invoering geef zij aan dat gestreefd wordt naar 1 april.

Administratieve last

Directeur Michelle de Groot van werkgeversorganisatie Atia (Aruba Trade and Industry Association) is niet enthousiast over de introductie van de g-rekening. “De administratieve druk die deze g-rekeningen meebrengen – niet alleen voor de aannemers en werkge-

vers, maar ook voor de belastingdienst en de banken – is te groot. De afdracht van de sociale lasten is gebaseerd op het loonkostencomponent van een contract. Mocht dit afwijken is het de vraag hoe en vooral hoe snel een eventueel overschot wordt gerestitueerd. Maar ook de hele administratie voor deze g-rekeningen blijkt een hele onderneming. Wij zijn dus geen voorstanders.” Uitleg op de site van de Nederlandse Belastingdienst leert dat een g-rekening in Nederland wordt gebruikt om loonbelasting (al dan niet met btw) van uitgezonden, uitgeleend of gedetacheerd personeel op te storten. Het doel van de g-rekening is wanbetalingen van loonheffingen zoveel mogelijk te voorkomen. Een g-rekening is een geblokkeerde bankrekening waarmee alleen loonheffingen en/of de btw aan de Belastingdienst kan worden betaald. Als de loonheffing en/of de btw niet betaald wordt, dan kan de ‘inlener’ aansprakelijk worden gesteld, aldus de Be-

lastingdienst. Om dit risico te beperken, kan de inlener het geschatte bedrag aan loonheffingen en/of de btw zelf al op de g-rekening storten.

Besparingsverliezen

Met bovengenoemde en andere belastingmaatregelen (de verhoging van de deviezenprovisie en de introductie van een bbo aan de grens) hoopt de regering 88 miljoen aan nieuwe baten binnen te halen, blijkt uit de concept-begroting die het CAft heeft ingezien en momenteel bij de Raad van Advies ligt. De begroting moet nog bij de Staten worden ingediend. Het CAft plaatst echter meerdere kanttekeningen bij de begrootte inkomsten uit de belastingmaatregelen. Zo heeft het college vragen bij de uitvoerbaarheid. Tot slot meldde CAft-voorzitter Gradus dat het Land vanwege de vertraagde begrotingsbehandeling sowieso al 14 miljoen van de begrootte 88 miljoen misloopt door zogenoemde ‘besparingsverliezen’.

Camacuri morgen open voor betaling motorrijtuigbelasting



ORANJESTAD — Wie zaterdag geen carnaval wil vieren en zijn of haar motorrijtuigenbelasting (of een andere type belasting) nog niet heeft betaald, kan dat dit weekend doen bij het Belastingkantoor in Camacuri. Het kantoor is van ’s ochtends negen uur tot en met ’s middags twaalf uur open. Bij de dienst kan morgen ook een auto worden geregistreerd, nummerplaten worden ingediend die niet meer worden gebruikt en een betalingsbewijs worden opgehaald voor diegenen die hun motorrijtuigenbelasting online hebben betaald. Betalingen voor Dimas zijn morgen niet mogelijk, benadrukt de Belastingdienst. Deze krant schreef al dat de helft van de motorrijtuigenbestuurders nog niet zijn of haar belasting voor dit jaar heeft betaald. Vanwege de verwachte grote drukte de aankomende tijd, wordt verzocht om de betaling online te voldoen. Voor 1 maart moet de Belastingdienst het bedrag ontvangen hebben, daarna volgt een boete van 50 procent van het tarief.

Curoil zet bunkeringsactiviteiten Aruba voort



Yamil Lasten (Curoil) en Marc Figaroa (Aruba Ports Authority).

WILLEMSTAD/ORANJESTAD — Brandstofdistributeur Curoil heeft het bunkeringscontract met de Aruba Ports Authority verlengd. Het Curaçaose overheidsbedrijf verstevigt met de contractverlenging zijn positie in de bunkeringsmarkt, welke is uitgegroeid tot één van de belangrijkste inkomstenbronnen van Curoil.

Het contract werd getekend door Curoil directeur Yamil Lasten en de directeur van de Aruba Ports Authority, Marc Figaroa. In 2013 verkreeg Curoil het exclusiviteitscontract voor de bunkeringsactiviteiten

in de Arubaanse haven. De afgelopen zeven jaar hebben deze activiteiten zowel Aruba Ports Authority als Curoil geen windeieren gelegd. Curoil is dan ook blij dat de samenwerking wordt voortgezet. Het bedrijf zet zich ook in om zijn activiteiten in de regio verder te vergroten.

Parke Arikok bindt strijd aan met gebruik illegale ingangen

Vervolg van pagina 1

I Love Conchi

Eind vorig jaar was er ophef toen het initiatief *I Love Conchi*, een nachtelijke offroad-tour wilde organiseren door het park naar Conchi. Dit zorgde elk jaar voor de nodige overlast, vervuiling met lege bierflessen en etenswaren en schade aan delen van het park. Het evenement vindt al zo’n tien jaar plaats toen Parke Arikok via sociale media duidelijk maakte stappen te zullen ondernemen mocht het alsnog plaatsvinden. “Feit is dat de leiding van het park daar voorheen niet veel aan deed. Dit keer hebben we besloten om er wel iets aan te doen en het ging ver. Zelf heb ik tot diep in de nacht op de uitkijk gestaan om te zien of en waar ze binnenkwamen om zo de politie te kunnen waarschuwen. We hebben die maand ook 24-uursbewaking ingehuurd bij de ingangen”, aldus De Cuba. “Het probleem zit hem in het feit dat er een verandering van mentaliteit moet



PNA-directeur Roland De Cuba

komen. Het is niet meer zoals vroeger toen er nog maar 65.000 mensen op het eiland woonden en je kon doen wat je wilde. De wereld is ook veranderd en het behoud van dit soort gebieden is belangrijker dan ooit.”

Stiltegebied

Elke dag rijden vanaf ’s ochtends tot diep in de

middag colonnes van reinwagens, UTV’s en ATV’s het park binnen. De touringindustrie heeft in de afgelopen tien jaar een grote vlucht genomen. Er gaat ook heel veel geld om in tours en verhuur van terreinvoertuigen en er wordt actief mee geadverteerd bij toeristen. Het is dus goed voorstelbaar dat er een gespannen verhouding is tussen de belangen van het park en die van de touroperators. De Cuba: “Toen ik net begon aan deze baan had ik een meeting met een van de grote touroperators en die maakte heel snel duidelijk dat zij over genoeg geld en politieke invloed beschikken om te kunnen doen wat ze willen in het park. Je zult wel begrijpen dat het niet een bepaald aange-naam gesprek was.” Maar het zijn niet alleen de grote spelers die druk zetten op het park. “Je ziet dat zelfs kleine particulieren hierin

investeren. In veel tuinen zie je een paar voertuigen staan die worden aangeboden voor verhuur. Tot op een bepaald punt kan je dat soort verkeer wel hebben, maar we zijn al ver over dat punt heen. Bovendien wil iedereen iets apart aanbieden en dus zie je ook dat geprobeerd wordt nieuwe routes te maken buiten de paden die al zijn aangelegd. Een groot tourbedrijf biedt nu tours vanuit de oostkant naar Yamanota, dwars door een terrein dat wij als stiltegebied hebben aangemerkt om de flora en fauna te kunnen behouden. Daar hebben we ze ook op aangesproken, maar dan zeggen ze dat nergens staat aangegeven dat zij daar niet mogen rijden.” Het park kan mensen ook niet dwingen om het terrein te verlaten. Park Rangers zijn daar ook niet toe bevoegd. “Ze hebben ook niet de status van ambtenaar en kunnen dus niet tot bijzonder opsporingsambtenaar worden opgeleid.” Maar wat het park wel kan en wil doen is werken naar een integraal plan waarmee het park het verkeer van tourbedrijven, UTV’s en ATV’s en de hoeveelheid bezoekers die tegelijkertijd in het park aanwezig zijn, controleert. Hoe dit precies gaat gebeuren en wanneer moet nog worden uitgewerkt. “Maar feit is dat dit zo niet langer kan”, aldus De Cuba. “Het gaat er bovendien om dat we een voorbeeld stellen. Ja, er zijn vergunningen afgegeven, maar dat betekent niet dat daarom zomaar vanalles worden gedaan binnen het park en wij als beheerder niets eraan kunnen doen.”



**KABINET VAN DE GOUVERNEUR VAN ARUBA**

Het Kabinet van de Gouverneur van Aruba doet hierbij de volgende mededeling.

Het Kabinet van de Gouverneur van Aruba zal gesloten zijn op maandag 24 februari in verband met Carnavalsmaandag.

Kabinet van de Gouverneur van Aruba
www.kabga.aw
telefoon: 583-4445

**TO ALL ATIA MEMBERS**
CONVOCATION

ATIA cordially invites all members to attend the **General Assembly** of members

AGENDA

1. Opening
2. Minutes General Assembly March 14, 2019
3. Report by the Director re Office Report 2019
4. Report by the Treasurer re Fiscal Year 2019
5. Report by the Audit Committee
6. Election of Board Members
7. Election Audit Committee
8. Free Word
9. Presentation ‘Why Innovation Fails’ by Raymond E. Maxwell
10. Closing

DATE & TIME
Friday February 28, 2020
From 3:00 p.m. to 5:30 p.m.

LOCATION
ATIA
Pedro Gallegostrat 6

We invite you to join us for a cocktail hour from 5:30 p.m. to 6:30 p.m.

To **reserve your seat**, please call ATIA at 582-7593 or email at info@atiaruba.org.

Your presence is highly appreciated and we look forward to your participation during the General Assembly.

Michelle de Groot
Director

Santa Cruz en het verhaal achter 'Maria di Ser'i Noka'

ORANJESTAD — Veel mensen zijn zich niet bewust van de culturele en historische waarde van Ser'i Noka. Stichting Go Cultura en de parochie van Santa Cruz hebben het verhaal van het amfitheater, dat in- nig verbonden is met het district van Santa Cruz, we- ten te compileren.

Volgens historische publica- ties en mondelinge overleve- ring werd het Christendom aan het begin van de zestien- de eeuw op Aruba geïntrodu- ceerd door de Spanjaarden. Katholieke priesters waren bezig met zendingswerk om inheemse volken die in de Spaanse kolonies woonden te bekeren. Wanneer het om nieuwe grondgebieden zoals Aruba ging, werd de hoofd- man van de lokale stam be- keerd, wetende dat zo het vertrouwen van het inheem-

se volk sneller te winnen viel dan als de priesters het volk zelf probeerden te bekeren. Het bekeren van het inheem- se volk op Aruba was makke- lijk, omdat de meerderheid van de bewoners behoorden tot de Caquetio-stam. In die periode arriveerde de toe- gewijde katholieke cacique (opperhoofd) Golmir uit Ve- nezuela met een groep Span- jaarden om de Christelijke leer te verspreiden. Tijdens die missie ontmoette hij de Arubaanse cacique Siman.

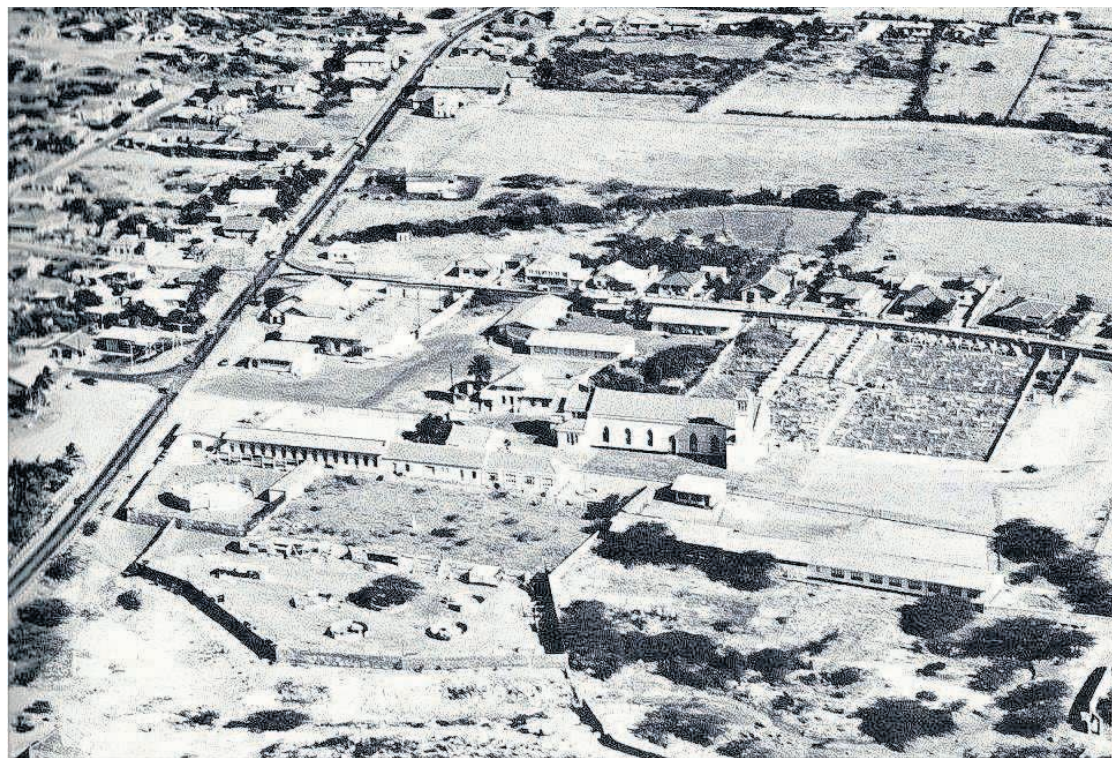
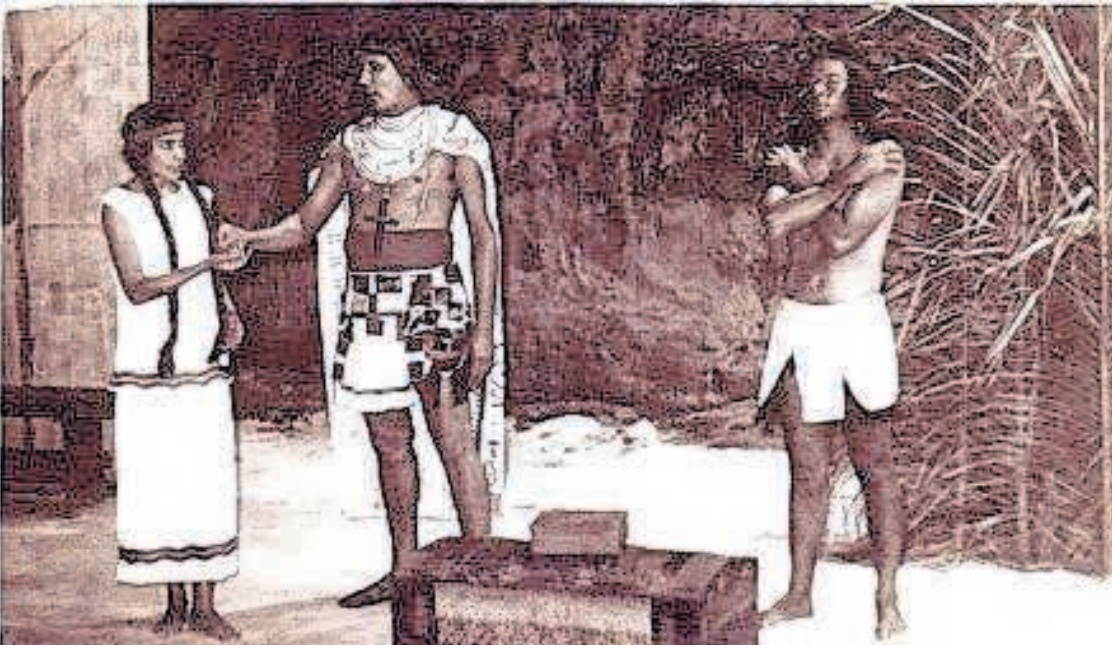


Foto di misa Inmaculada Concepcion y su entorno

Onder het genot van een vredespijp bood Golmir ver- schillende geschenken aan Siman, waaronder ijzeren messen en textiel. Tijdens een belangrijke reis arriveer- de Golmir, met in zijn gevolg uiteraard een katholieke priester en andere Spanjaar- den, aan de kust van Sava- neta. Deze keer brachten ze een nog groter geschenk dan normaal: een groot kruis van hout. Ze marcheerden naar het binnenland van het eiland, op zoek naar het

meest centrale punt tussen de belangrijkste dorpen van die tijd; Comandeursbaai, Piedra Plat en Noord. Die plek was Ser'i Noka en toen ze het houten kruis daar hadden geplaatst werd het beschouwd als het begin van de stad Santa Cruz. De vol- gende dag werd onder dat kruis de eerste heilige mis in het Latijn geleid en dat was ook de eerste dag dat een lo- kale baby werd gedoopt. Zij kreeg de naam Maria, Maria van Ser'i Noka. Op diezelfde

locatie staat nu de kerk In- maculada Concepción die voorheen Misa di Santa Ma- ria werd genoemd. De kerk werd gebouwd in 1852. De parochie werd op vrijdag 1 mei 1863, ongeveer 300 jaar na het plaatsen van het kruis door Golmir, door een Hollandse priester met ach- ternaam De Vries opgericht.

'Mariken' De middeleeuwse tekst 'Mariken van Nieuwme- ghen' dateert ongeveer uit 1515.

MASCARUBA
ta presenta
MARIA DI SER'I NOKA
(kende a hiba mas cu 7 anja cu diablo)
Den Teatro "Ser'i Noka" na Santa Cruz den curazon di Aruba.
Presentacionnan:
Dia 8, 9, 10, 12, 13, 14 y 16 di december cuminzando 8.30 p.m.
ENTRADA Fls. 2.—
pa persona
TA BENDE KAARCHI NA:
Aruba Boekhandel,
Aruba Post,
Boekhandel Mariska,
Evangelina's Beauty Salon,
Playalux,
La Esperanza (Playa)
Titichi's Grocery (Sta. Cruz)
y cerca miembronan di MASCARUBA.
Bin mira Satanas en persona bao pal'i Watapana.

Maria leeft zeven jaar lang met de duivel en ontsnapt vervolgens op wonderbaar- lijke wijze. De oorsprong van het verhaal is niet bekend en kent honderden andere ver- sies. Ook werd het verhaal vertaald in verschillende talen zoals Latijn, Italiaans, Duits, Engels, Frans, Noors en ook Papiaments. Tijdens de planning voor de viering van het 100-jarige bestaan van de parochie van Santa Cruz in 1963 had Nena Vro- lijk, lid van theatergezels- chap Mascaruba, voorge- steld dat een groep acteurs de eerste presentatie zou geven van de Papiamentsta- lige vertaling van 'Mariken', ofwel 'Maria di Mahuma' in Santa Cruz. Omdat het toneelstuk in Santa Cruz zou plaatsvinden kreeg het toneelstuk een naam die bet- ter paste bij de locatie: 'Ma- ria di Mahuma' werd 'Maria di Ser'i Noka'. De première was op zaterdag 8 december

1963. Het was ook de inau- guratie van het allernieuw- ste amfitheater op Aruba. Lucila Pascual 'Lula' Mar- chena speelde de hoofdrol en iedereen was gefascineerd met haar vertolking. Alhoe- wel er een bijgeloof was dat degene die de hoofdrol van 'Mariken' speelt binnen korte tijd zou sterven, maakte Lula zich daar geen zorgen over. Ze zou wel op een dag moeten sterven, zei ze. Lu- la is op 14 April 1964, vier maanden na de première van 'Maria di Ser'i Noka' overleden. Hierna is dit to- neelstuk nooit meer opge- voerd in Aruba.

Wie verhalen, foto's, kran- tenartikelen, video of zelfs alleen maar interessante anekdotes over Ser'i Noka wil delen of een donatie wil doen voor het restaureren van het amfitheater, kan te- recht op www.gocultura.org of bellen met 583-0808.

66 Aniversario Carnival
Shake Mas Gana Mas
Activa un plan of Top Up pa bo Shake to Win
Digicel

TIPS PA UN TEMPORADA DI CARNAVAL SANO PA TUR:

- 5+ Mucha bou di 5 año? No hib'e parada!
- Sigura cu bo yiu tin un luga pa sinta y descansa.
- Proteha e oido di bo yiu cu earplugs.
- Hunta sunblock y pone bo yiu den sombra.
- Semper tira bista riba bo yiu.
- Duna bo yiu hopi awa y cuminda saludabel.

PONE MI SIGURIDAD, COMO PRIORIDAD.

SCP SOCIAL CRISTIAN

KOORYMAN
THERE IS ALWAYS SOMETHING TO DO

DEALS OF THE WEEK!
EXPLORE OUTDOOR EDITION
Offer valid from Friday February 21st till Thursday February 27th 2020 or while supplies last.

KARCHER K2 SERIES PRESSURE WASHER
• 120 V/60 Hz
• Operating pressure 1600 PSI
• Water volume 1.3 GPM
• Weight (w/o accessories) 14 lbs
• Includes accessories

50FT LONG RUBBER GARDEN
• Double walled
• Thick insulated base
• Stan & Odor resistant

TRASH CONTAINER
• 34 GL
• Molded in handles
• Includes lid, bag cinch and lid attachment area

STEP LADDER 2-STEP STEEL
• 225 pnd working load
• Fiberglass is stronger than aluminum
• Slip-resistant rubber foot pads
• Holster Top with lock-in accessory system

MAXLITE PREMIUM RUBBER+
• 50' x 10' x 1/2" thick
• 127.55
99.99
or 4000 Fun Miles

Rubbermaid
• 63.87
54.99
or 2200 Fun Miles

74.45
59.57
or 2383 Fun Miles

20% DISCOUNT

7 DAYS OPEN 2X fun miles (max 2000 miles) 2X fun miles (max 2000 miles) KOOYMANBV.COM KOOYMAN.ARUBA

KOORYMAN
THERE IS ALWAYS SOMETHING TO DO

Deel 1: Kwaliteit, betaalbaarheid en toegankelijkheid zorg Uitdagingen en strategieën van de AZV

ORANJESTAD — Het uitvoeringsorgaan Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV) is sinds 2001 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Landsverordening AZV. Ruben Goedhoop, AZV-directeur sinds augustus 2018, licht in een vraaggesprek met de *Amigoe* toe met welke uitdagingen de organisatie te kampen heeft en hoe hij deze gaat aanpakken. Dit is deel 1 van een tweeluik.

door onze verslaggever
Nadine Salas

“De kernwaarden waar de AZV voor staat zijn de kwaliteit van de zorg, de toegankelijkheid van de zorg en de betaalbaarheid van de zorg”, stelt Goedhoop. “Dit zijn niet zomaar elementen, dit zijn pilaren in de wet verankerd. We zijn wel wettelijk verantwoordelijk voor de kwaliteit van de zorg, maar we zijn niet diegene die de zorg leveren. Dus om daar verantwoordelijk voor te zijn, terwijl je die niet levert, is een bijzonder grote uitdaging”, legt hij uit over de rol van de organisatie. Gevraagd naar de grootste uitdagingen voor de AZV noemt hij het verantwoordelijk zijn voor de drie wettelijke pilaren, terwijl de AZV zelf de zorg niet levert, de betaalbaarheid van het stelsel en de lange wachtlijsten.

Betaalbaarheid

Niet alleen Aruba, maar alle landen hebben te maken met stijgende zorgkosten en moeten op termijn maatregelen nemen om het zorgstelsel duurzaam te houden, legt hij uit. “Als je kijkt naar hoeveel geld we uitgeven aan zorg in vergelijking met bijvoorbeeld Nederland, dan zie je dat we keurig in de pas lopen”, stelt hij.

De AZV kan wel aangeven dat er bepaalde wijzigingen zouden moeten komen in het stelsel, maar kan dit niet zelf veranderen. “We voeren de wet uit maar maken de wet zelf niet”, licht hij toe. “Het wettelijke stelsel is dusdanig ingericht dat de overheid dit zal moeten aanzuiveren wanneer de kosten



AZV-directeur Ruben Goedhoop.

hoger zijn dan de inkomsten, als ik het zo zwart-wit mag zeggen”, legt hij uit. Sinds de oprichting van de AZV is dit altijd het geval geweest, de overheid heeft elk jaar de kosten moeten aanzuiveren. “Toen de AZV van start ging was de geheven premie te laag en was het overduidelijk dat deze nooit de kosten zou kunnen dekken”, licht AZV-woordvoerder Joost van der Kamp toe aan de krant. “Dus de eerste jaren was er standaard een hele hoge aanvulling nodig vanuit de overheid. Gedurende de jaren is de premie hoger geworden en daardoor de aanvullende Landsbijdrage kleiner. Nu is door de hogere premie en de bazv de aanvullende Landsbijdrage 9 procent van de totale kosten, terwijl dit in 2001 ruim 60 procent was.” “Daar zit dus een spanningsveld in”, zegt Goedhoop. “Want de overheid zit er ook niet op te wachten om elk jaar aan te zuiveren. Maar dezelfde overheid heeft ook de instrumenten om de inkomsten te verhogen. Dat kan de AZV zelf niet.”

Zorgkosten

De AZV heeft daarnaast ook maar tot op zekere hoogte invloed op de kosten van de zorg, legt Goedhoop uit. “Dat

is in onderhandeling met de zorgverleners. En dat is een uitdagende exercitie, omdat zorgverleners ook bepaalde kosten hebben en er verschillende financieringsafspraken zijn gemaakt. Dit is zo gegroeid in de loop van de tijd, je kunt hier niet zomaar een rigoureuze verandering in teweeg brengen.” “Dat betekent ook dat je op macro-economisch niveau afspraken moet maken met elkaar. ‘Jongens, het is in ons aller belang om betaalbaar te blijven en linksom of rechtsom daar moeten we met elkaar een oplossing over zien te vinden’. Ik voorzie niet dat dit jaar de boel zal knallen, maar die gesprekken zullen op afzienbare termijn toch moeten gaan plaatsvinden.” Maatregelen om het publiek mee te laten betalen zoals een eigen bijdrage, een eigen risico of een kleiner pakket kan AZV ook niet zelf invoeren, dat moet de regering doen, stelt Goedhoop. Wel zijn er al verschillende scenario's voor ontwikkeld die besproken zijn met de regering, zoals bijvoorbeeld een versobering van het pakket. “Daar zijn nog geen concrete beslissingen uitgenomen, dat ligt bij de minister.” De directeur verwacht dat hier

nog wel het nodige over en weer over besproken zal worden. De eerste bespreking was in het derde kwartaal van vorig jaar.

Wachtlijstnormen

De derde uitdaging is de lange wachtlijsten voor zorg op Aruba. “In Nederland zijn hiervoor Treeknormen (aanvaardbare wachttijden red.) opgesteld, hoe lang deze maximaal mogen duren en waar aan moet worden voldaan”, legt hij uit. “Het is heel belangrijk dat wij afspraken gaan maken over wat acceptabel is voor ons en wat niet. Maar ook hoe we dit gaan bereiken en monitoren. Je zou dit een ‘AruTreek’ kunnen noemen.” Ook hierbij de uitdaging dat AZV er wel aansprakelijk voor wordt gesteld, maar niet diegene is die de afspraken boekt in de agenda's van specialisten en artsen. “We vinden wel dat dit gedaan moet worden. Daar ligt een bijzonder groot spanningsveld waar we dus wel een actieve rol in willen spelen.”

In deel 2 meer over de verdere professionalisering van de organisatie, hoe de AZV dichterbij het publiek wil komen en preventie.

INGEZONDEN

Internationale Moedertaaldag

OP 21 FEBRUARI wordt overal ter wereld de Internationale Moedertaaldag gevierd. Unesco legt met deze viering de nadruk op de waarde van de moedertaal, op de bevordering van meertaligheid en op het belang van diversiteit op taal- en cultuurgebied.

Het thema voor 2020 is: ‘Inheemse talen zijn belangrijk voor de ontwikkeling, voor vrede en verzoening’. De boodschap is dus dat alle moedertalen, ook de autochtone talen van een volk of land, belangrijk zijn in het leven van de spreker. De tijd is voorbij dat men dacht dat men een taal kon uitroeien, onderdrukken of discrimineren, enkel en alleen omdat het de taal van een gekoloniseerd volk is en niet van een groot en politiek machtig volk. Met elke taal die verdwijnt, gaat ook een unieke cultuur en een belangrijke intellectuele erfenis verloren.

Dit jaar herdenkt de Unesco de 72e verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en de onvoorwaardelijke stelling is dat, ‘er niet gediscrimineerd mag worden op basis van de taal’. Deze stelling wordt in meer dan 500 talen gevierd. Artikel 2 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens uit 1948 zegt het volgende:

‘De in deze Verklaring beschreven rechten en vrijheden gelden voor alle mensen, zonder enige soort van onderscheid zoals ras, kleur, sekse, taal, geloof, politieke mening of welke andere mening ook, nationale of sociale afkomst, eigendom, geboorte en wat voor andere status ook...’ Taalkundige diversiteit en meertaligheid zijn belangrij-

ke aspecten van duurzame ontwikkeling en de doelen 4.6 en 4.7 van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen houden het volgende in: 4.6: In 2030 moeten alle jongeren en een groot aantal mannen en vrouwen kunnen lezen, schrijven en rekenen. 4.7: In 2030 moeten alle studenten de nodige kennis en vaardigheden hebben verworven die nodig zijn om duurzame ontwikkeling te bevorderen, wat inhoudt de bevordering van mensenrechten, cultuur van vrede en geweldloosheid, gendergelijkheid, wereldburgerschap en waardering voor culturele diversiteit en culturele bijdrage aan de duurzame ontwikkeling.

Fundacion Lanta Papiamento (FLP) feliciteert Aruba met het feit dat we op de goede weg zijn met onze Scol Multilingual die juist deze doelen promoveert. Het succes van de pilot-scholen laat zien, dat wij deze weg moeten volgen die de wet om te leren respecteert, namelijk: alle intellectueel-cognitieve en sociale ontwikkeling begint bij wat je al kent en kunt, en dat vormt de basis om nieuwe dingen te leren. We moeten uitgaan van de kennis die het Arubaanse schoolkind heeft in zijn/haar eigen taal en van de leefomgeving. Als je dat negeert, maak je het leren praktisch onmogelijk en onaangenaam met alle gevolgen van dien.

De moedertalen op onze basisschoolkinderen is als volgt: Papiaments 74 procent, Spaans 13 procent, Engels 4 procent, Nederlands 6 procent, en de andere talen samen 3 procent, (DEA, jaarverslag 2016-2017).

Er is vooruitgang te constateren in ons onderwijs dat zich in het proces bevindt van implementatie van het meertalig onderwijsstelsel dat gebaseerd is op de moedertaal. Scol Arubano Multilingual (SAM) die op dit moment in voorbereiding is, gaat uit van de taal van de meerderheid, Papiaments, maar zal zich ook richten op de taalkundige diversiteit hier en zal er zorg voor dragen dat elk kind zich ook verder kan ontwikkelen in zijn/haar eigen moedertaal.

Aruba is op weg het belang van de moedertaal van de meerderheid van onze kinderen te erkennen. De wetenschappelijke data die er zijn omtrent moedertaal en leren kunnen niet meer genegeerd worden. Er is moed voor nodig om het systeem te veranderen, maar het traditionele systeem behouden is geen optie. Een spreuk in het Papiaments bevestigt dit: Verandering brengt leven!

Unesco en Fundacion Lanta Papiamento, Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). Anonieme brieven worden nooit geplaatst. Een geplaatste brief geeft de opvatting van de afzender weer en niet die van Amigoe. We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

ZEE

De Dag van de Moedertaal

Nico van der Zee spreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Vandaag is het Internationale Moedertaaldag. Die dag wordt niet overal gevierd, eigenlijk alleen in situaties waar talen in de verdrinking zitten of bezig zijn te emanciperen. Op Aruba is de invulling vooral Dag van het Papiaments, al valt die invulling wat tegen. Het is ook carnavalstijd en daar hadden die Bengaalse moslims niet bij nagedacht toen ze vele jaren geleden het initiatief namen tot deze dag. Ik vraag me trouwens af of de meerderheid van de Arubaanse bevolking wel Papiaments als moedertaal heeft. Dat de meerderheid Papiamentssprekend is neem ik wel aan, maar met de huidige instroom van illegale Spaanssprekenden is het nog maar de vraag hoeveel moedertaalsprekers het Papiaments kent. Het is ook niet zo belangrijk: voor velen is Papiaments een belangrijk onderdeel van hun identiteit en daar is niets mis mee. Als ik een beeld zou moeten geven van de identiteit van Aruba, dan denk ik vooral



aan een mooie lappendeken. Een boeiende mix van kleuren, van talen, van culturen, van bevolkingsgroepen. En daar zitten ook bevolkingsgroepen bij die geen Papiaments spreken. Daar hoor ik bij, stelde Henk de Beijer in een ingezonden stuk vast. Helemaal gelijk heeft hij niet want dagelijks lees ik de Papiamentstalige kranten en andere nieuwsmedia om vervolgens persberichten door te lezen die ook in het Papiaments geschreven zijn. Dat gaat redelijk, soms met behulp van het voortreffelijke digitale woordenboek van De Beijer. Het is qua grammatica net als andere Creooltalen een gemakkelijke taal en de woordenschat is vooral afkomstig uit taalfamilies die mij niet onbekend zijn. Maar ik ben zeker niet Papiamentssprekend.

Hoe erg is dat? Moet iedereen op Aruba Papiaments spreken om zich te kunnen handhaven. Ik heb bijna nooit Papiaments nodig, alleen af en toen in een winkel en dat lost zichzelf ook op. In mijn werkring op scholen was het voor mij een voordeel. Ik heb er vaker last van dat ik geen Spaans spreek. De val die voor veel Papiamentssprekende docenten klaar staat, was voor mij geen probleem: leerlingen moesten bij mij in het Nederlands communiceren en dat was juist de bedoeling. Maar ik dwing leerlingen om Nederlands te spreken, terwijl ik zelf geen Papiaments spreek, geeft De Beijer aan. Dat is niet waar, voor mij hoeft men echt geen Nederlands te leren, maar als je iets kiest moet je het goed doen. Je moet een taal leren waarmee je verder kan in de wereld en Engels en Spaans voldoen ook aan dat criterium, beter dan Nederlands wellicht. Toch wil ik de keuze voor Nederlands wel verdedigen. Nederland biedt goede studiemogelijkheden, we hebben met Nederland een uitermate lucratieve band via het Statuut en er wonen in Nederland evenveel Papiamentssprekenden als in de Cariben. Maar nogmaals: maak een keuze voor

een taal en doe dat dan goed. Ondanks het bovenstaande geef ik De Beijer toch gelijk. Mijn vrouw en ik hadden Papiaments moeten leren, we zijn tenslotte gast in een land waar die taal belangrijk is. Met die instelling zijn we ook vol enthousiasme naar Aruba gegaan. Daar kwamen we er echter snel achter dat die liefde niet wederzijds was. In mijn contract stond dat mijn vrouw mocht werken, ze vond ook direct een baan, maar daarna werden we door de Dimas negen maanden getreiterd en gepest en moest ze thuis zitten. We waren meer bezig om weer weg te gaan dan om enthousiast kennis te maken met taal en cultuur. Gelukkig leerden we genoeg van de Arubaanse cultuur om te weten dat het anders moest. Via een vriend, die een politieke vriend had, die weer een coördinator van de minister kende, kreeg ze vervolgens binnen een week een vergunning en kon ze direct aan de slag. Het kwaad was echter al geschied, in een cursus hadden we geen trek meer. Ik ben nu wel weer bezig met een talencursus, maar dat is een cursus Russisch. Een mooie Dag van de Moedertaal toegewenst en een nog beter carnavalsweekend.

Socatots inschrijving geopend

ORANJESTAD — Socatots is een programma om de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren door fysieke activiteiten. Dit wordt gedaan door middel van spelletjes met kinderen en ouders samen. Het is specifiek gericht op fysieke en mentale ontwikkeling waar ook getallen, het alfabet, kleur en verschillende bewegingen geleerd worden door gebruik te maken van het lichaam. Het programma wordt gesponsord door de Aruba Bank. Ouders van kinderen tussen één en vijf jaar kunnen zich inschrijven via de Facebook-pagina www.facebook.com/socatotsaruba.



Bezoek onze website

www.amigoe.com

Openingstijden

Amigoe di Aruba
Maandag t/m Vrijdag
8:00 tot 16:30 uur
Geen lunch pauzes!

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333

Amigoe di Aruba

WE ARE HIRING
Join our team - Apply now
Restaurant Manager

Job Overview:
To work as part of the team in the day-to-day running of the Food & Beverage operations. Must be friendly, polite and a people person. Providing exceptional service should be high on the priority list. Therefore, the Restaurant Manager is mainly responsible for people & standard development. Being hands-on on the floor is required. The Restaurant Manager is also responsible for overseeing food quality and service thereof; managing supervisors, restaurant & bar staff; maintaining HACCP standards and reporting all financial handlings to accounting and management. Overall, the Restaurant Manager is responsible for maintaining and overseeing the restaurant and bar operations and assuring the highest guest satisfaction.

Qualifications:

- Fluency in English, Spanish & Dutch both verbal and non-verbal
- Good communication skills
- Good leadership and management skills
- Computer literacy
- Able to work different shifts; including weekends & holidays
- Team player
- In depth knowledge of HACCP
- Must be able to train staff and maintain standards
- Extensive food and wine knowledge
- In search for excellence
- Must possess strong ethical standards

Education:

- Minimum EPI Hospitality Degree
- 5 years relevant experience

Candidates must preferably have Dutch nationality or present proof of a legal work permit. Closing date for application is **March 13, 2020**

Send your motivation letter and resume to:
hrrmanager@amsterdammanor.aw

Euro

Kleine minnen

AMSTERDAM — De Euro-pese aandelenbeurzen lieten vandaag kleine minnen zien. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het mid-daguur 0,2 procent lager op 620,82 punten. De MidKap zakte 0,3 procent tot 970,87 punten. Londen, Frankfurt en Parijs verloren tot 0,3 procent.

Galapagos (plus 2,8 procent) voerde de stijgers aan in de AEX. De biotechnoloog boekte in 2019 een fors hogere om-zet, vooral dankzij de miljardendeal die het bedrijf sloot met zijn Amerikaanse bran-chenoot Gilead Sciences. Ook wist het bedrijf een net-towinst te boeken na een ver-lies een jaar eerder. DSM won 0,9 procent. Het speciaalche-miebedrijf koopt het Deense Glycom voor 765 miljoen euro.

Hekkensluiter in de AEX was staalconcern Arcelor-Mittal (min 2,1 procent). De oliebedrijven kampten met de lagere olieprijsen. Olie-en gasconcern Shell daalde 1,6 procent en in de MidKap verloren oliedienstverleners SBM Offshore en Fugro 1,7 en 7 procent.

BAM zag de winst in 2019 bijna halveren en zakte 4,8 procent in de MidKap. Bij de kleinere bedrijven daalde Ajax 2,3 procent na het verlies van de uitwedstrijd tegen het Spaanse Getafe in de Europa League. Nedap won 2,8 pro-cent. Het technologiebedrijf zag de nettowinst in 2019 ruim 40 procent stijgen.

De euro was 1,0801 dollar waard tegen 1,0793 dollar een dag eerder. Een vat Ameri-kaanse olie kostte 1,5 procent minder op 53,10 dollar. Brent-olie werd 1,6 procent goedko-per op 58,34 dollar per vat.

Tokio

Verlies

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met een klein verlies gesloten. Het stij-gende aantal besmettingsge-vallen van het nieuwe corona-virus in China en andere Azia-tische landen zoals Zuid-Korea bleef zorgen voor een negatieve stemming. Een verdere daling van de Japanse yen hield het verlies beperkt en zorgde voor kleine koerswinsten bij de ex-portbedrijven.

De toonaangevende Nikkei in Tokio ging 0,4 procent la-ger het lange weekeinde in op 23.386,74 punten. De Japanse hoofdingex verloor deze week ruim 1 procent. Maandag is de beurs in Tokio gesloten van-wege de verjaardag van de nieuwe keizer Naruhito. Japan heeft de activiteiten op deze feestdag afgeblazen door de uitbraak van het coronavirus.

Bij de bedrijven zakte Orien-tal Land, de uitbater van pret-park Tokio Disney Resort, 2,6 procent. De internetbedrijven zaten daarentegen in de lift. Door de virusuitbraak worden steeds meer conferenties en seminars online gehouden. Z Holdings won 4,5 procent en Rakuten steeg 4,1 procent.

De beursgraadmeter in Shang-hai noteerde tussentijds 0,1 procent in de plus. Volgens het Chinese ministerie van Han-del neemt de hervatting van de werkzaamheden in belang-rijke handelsprovincies als Guangdong en Jiangsu snel toe. Het dodental als gevolg van het coronavirus is inmid-dels opgelopen tot 2236 en het aantal besmettingen tot 75.680.

In Hongkong daalde de Hang Seng-index 0,9 procent. De Kospi in Seoul raakte 1,5 procent kwijt. In Sydney sloot de All Ordinaries de week 0,3 procent lager af.

Wall Street

Vanwege het vroeg ter perse gaan van deze krant was er nog geen informatie van Wall Street bekend.

Winst BAM gehalveerd op stabiele omzet

BUNNIK — Bouwer BAM heeft 2019 afgesloten met een winst van 11,8 miljoen euro, wat een halvering is ten opzichte van de 23,8 miljoen euro een jaar eerder. Onder meer afwaarderingen en herstructureringskosten zadelden de bouwer op met de nodige kosten. De omzet stabiliseerde op ruim 7,2 miljard euro. De PFAS- en stikstofproblematiek zorgt in Nederland voor vertraging bij de afgifte van bouwvergunningen.

Topman Rob van Wingerden wees op opdrachten in Duits-land en een project in het Midden-Oosten die, zoals be-kend, duurder uitvielen dan geraamd. In het slotkwartaal werd een eerste gedeeltelijke schikking voor een infrapro-ject in Duitsland bereikt. Daar werd in de halfjaarpupdate al voor gewaarschuwd. Volgens de scheidend topman

toonden de resultaten in de tweede helft van het jaar her-stel. Het bedrijf zelf benadrukt onder meer de sterke presta-ties op de Nederlandse huizen-markt. De woningverkoop stegen met 5 procent tot 2593 huizen. Het sluisproject Ope-nIJ, dat de bouwer eerder met de nodige extra kosten opza-delde, had nu een voordeeltje van 4 miljoen euro. In Duits-

land was de bouwdivisie van BAM goed voor een verlies van 57,5 miljoen euro. Mede door de problemen in het Midden-Oosten behaalde BAM Inter-national een negatief resultaat van 21,4 miljoen euro.

De operationele winst kwam uit op 74,1 miljoen euro. Dit was een jaar eerder nog 153,2 miljoen euro. BAM had net als een jaar eerder nog voor 12,7 miljard euro aan werk op de plank liggen. Voor het lopende boekjaar temperde BAM de verwachtingen als het gaat om de aangepaste winstmarges. Daar rekent het nu op zeker 1 procent tegen een eerder ge-melde 2 tot 4 procent.

BAM greep eerder in bij on-derdelen die ondermaats pres-teerden. Zo werd de leiding in Duitsland vervangen. Ook ging BAM volgens Van Wingerden nog doordachter om met in-schrijvingen op grote projecten. Hij gaat na ‘goed overleg’ niet op voor een nieuwe termijn als bestuursvoorzitter, hoewel hij eerder had aangegeven daar-voor wel beschikbaar te zijn. De omstandigheden in de meeste markten van BAM zijn volgens de bouwer over het al-gemeen positief. Wel houdt de onzekerheid volgens BAM aan door de wetgeving in Neder-land over stikstofneerslag en PFAS en door de langetermijn-effecten van de brexit.

DSM telt 765 miljoen euro neer voor Deens bedrijf



Foto: Shutterstock

HEERLEN — DSM koopt het Deense Glycom voor 765 miljoen euro. Dit bedrijf ont-wikkelt bepaalde stoffen die ook in borstvoeding voor-komen. Het Nederlandse speciaalchemieconcern wil

met die producten nieuwe voedingsstoffen voor jonge baby’s ontwikkelen. Glycom levert zogeheten prebiotische oligosacchari-den. Die zorgen er bij kleine baby’s voor dat goede bacte-

riën groeien in het darmstel-sel, wat belangrijk is voor hun immuunsysteem en ont-wikkeling. De Denen boekten vorig jaar een omzet van 74 miljoen euro, voornamelijk door ver-

kopen aan voedingsconcern Nestlé. Het in 2005 opgerich-te bedrijf heeft zo’n 150 me-dewerkers. DSM verwacht de overname in het tweede kwartaal van dit jaar af te ronden.

Luchtvaartsector verwacht miljarden omzetverlies door coronavirus

PARIJS — De uitbraak van het nieuwe corona-virus zorgt dit jaar voor een grote financiële te-genvaller in de lucht-vaart doordat de vraag naar vliegreizen waar-schijnlijk voor het eerst in zeventien jaar terug-loopt. Vliegmaatschap-pijen worden mogelijk geconfronteerd met een omzetverlies van in to-taal meer dan 29 miljard dollar. Dat voorspelt de internationale branche-organisatie voor de lucht-vaart IATA. Het gaat om een eerste schatting van de schade als gevolg van de epidemie.

De verspreiding van het vi-rus in voornamelijk China zorgt er waarschijnlijk voor dat de vraag naar vliegrei-zen in Oost-Azië met 13 pro-cent daalt. Dat zou neerko-men op bijna 28 miljard dol-lar aan verloren omzet in die

regio. Wereldwijd verwacht IATA dat de uitbraak van het virus voor 0,6 procent krimp zorgt. Dat zou de eer-ste daling op jaarbasis zijn sinds 2003.

De prognose is gebaseerd op de ervaringen van de lucht-vaartindustrie gedurende de SARS-epidemie in 2003. Vliegmaatschappijen had-den toen zes maanden lang te maken met scherp dalen-de ticketverkoop, gevolgd door een even snelle ople-ving van de vraag.

Volgens IATA is het nog te vroeg om te zeggen wat de virusuitbraak met de winstgevendheid van lucht-vaartmaatschappijen doet. Wel speculeert de branche-organisatie op hulp van de overheid. “Vliegmaatschap-pijen en overheden moeten hier samen uitkomen”, zegt IATA-topman Alexandre de Juniac.

Coronavirus raakt economische activiteit Japan

TOKIO — De economische bedrijvigheid in Japan heeft in februari krimp la-ten zien, onder druk van de uitbraak van het coronavi-rus in China. Dat blijkt uit de zogeheten Jibun Ban-koopmanagersindex voor de derde economie van de wereld.

De index voor de bedrijvig-heid in de omvangrijke Ja-panese industrie zakte in februari naar een stand van 47,6 ten opzichte van 48,8 in januari. Een cijfer onder de 50 wijst op krimp van de industriële activiteit, daar-boven op groei. Dat is de zwakste score in meer dan zeven jaar. De Japanse in-dustrie heeft last van ver-

storingen van de vraag en toeleveringsketen door het virus omdat veel fabrieken in China stilliggen.

De graadmeter voor de Japanse dienstensector toonde ook krimp, met een stand van 46,7 tegen 51 in de voorgaande maand. Dat komt mede doordat het Chi-nese toerisme en het vlieg-verkeer in Azië hard zijn geraakt door het virus. De samengestelde index van industrie en diensten kwam uit op 47 tegen 50,1 in janua-ri. De tegenvallende cijfers wakkeren de zorgen aan dat de Japanse economie in een recessie kan raken als ge-volg van de impact van het virus.

Hoogste jaarrendement sinds crisis voor beleggingsfondsen

AMSTERDAM — Neder-landse beleggingsinstel-lingen, zoals beleggings-fondsen, hebben vorig jaar een rendement be-haald van 18 procent. Volgens nieuwe cijfers van De Nederlandsche Bank (DNB) gaat het om het hoogste rende-ment van de afgelopen elf jaar.

Sinds de financiële crisis was het niet meer voorge-komen dat het beleggings-fondsen zo voor de wind ging. Toch deden ze het wat betreft rendement niet zo goed als de AEX-index aan de Amsterdamse beurs.

Die zat vorig jaar met wel 24 procent in de lift. Het verschil wordt verklaard doordat beleggingsfond-sen niet alleen geld steken in aandelen, maar ook in bijvoorbeeld obligaties en vastgoed.

De beleggingsfondsen pro-fiteerden vorig jaar onder meer van de dalende ren-tes, waardoor bijvoorbeeld de aandelenkoersen stevig omhoog gingen. Ook trok-en de financiële markten zich in de laatste maanden van 2019 op aan de vooruit-gang in de handelsgesprek-ken tussen de Verenigde Staten en China.

‘Overname Fitbit door Google-moeder is gevaar voor privacy’

BRUSSEL — Het kan gevaarlijk zijn voor de privacy van Europese burgers wanneer fitnes-strackerfabrikant Fitbit wordt overgenomen door Alphabet, het moederbe-drijf van Google. De Eu-ropese privacywaakhond heeft daar gisteren voor gewaarschuwd.

Google kondigde de deal in november aan. Het wil zo’n 2,1 miljard dollar betalen voor Fitbit. Daarmee wil het de strijd aangaan met Apple en Samsung op de markt voor fitnesstrackers en smartwatches.

Fitbit is een van de bekend-ste merken op het vlak van zogeheten wearables, die allerlei gegevens over je ge-zondheid bijhouden. Zo kun-nen fitnessfanaten met de producten hun hartslag, het aantal gezette stappen of de

hoeveelheid verbrande calo-riën controleren.

Alphabet zou daarmee een enorme berg gegevens over de gezondheid van mensen binnenhalen, en de Euro-pean Data Protection Board vindt dat zorgwekkend. “Het mogelijk verder combineren en verzamelen van gevoelige persoonlijke gegevens van mensen in Europa door een groot techbedrijf kan een groot risico voor de privacy en gegevensbescherming zijn”, aldus de organisatie, waar ook de Nederlandse Autoriteit Persoonsgegevens onder valt.

De Europese toezichthouder vraagt Alphabet en Fitbit om goed na te denken over hun privacyvoorwaarden en om de risico’s zo veel moge-lijk te beperken, voordat ze toestemming van Brussel vragen voor de overname.

Norwegian Cruise Lines schrapt Azië-reizen tot in najaar

MIAMI — Norwegian Cruise Lines, de op twee na grootste cruiserederij ter wereld, schrapt tot in het derde kwartaal van dit jaar reizen naar Azië wegens het nieuwe co-ronavirus. Ook worden voorgenomen cruises naar bepaalde bestem-mingen op het continent omgeleid, meldt het be-drijf bij de presentatie van zijn jaarcijfers.

In totaal annuleert of wijzigt het bedrijf veertig cruiserei-zen om het coronavirus. Een deel van de reizen met China als bestemming, gaat nu naar het Middellandse Zeegebied.

Deze maand werd bekend dat op de cruiseschepen Wester-dam, van Holland America Li-nes, en de Diamond Princess,

van cruiserederij Carnival, opvarenden waren besmet met het coronavirus. Twee passagiers van dat laatste schip zijn ook overleden aan de longaandoening.

Norwegian Cruise Lines merkt dat het negatieve nieuws rond het virus invloed heeft op de vraag naar crui-setickets. Tegelijkertijd ligt het aantal boekingen bij het bedrijf op dit moment hoger dan een jaar eerder, bij hogere prijzen. Alle extra kosten door het virus hebben dit jaar wel een impact op de winst per aandeel, van 0,75 dollar.

Vorig jaar voerde het bedrijf de omzet met 7,2 procent op tot 1,5 miljard dollar. De winst viel met 121,3 miljoen dollar lager uit dan een jaar eerder.

‘Overheid moet bouwpersoneel doorbetalen tijdens stikstofcrisis’

AMSTERDAM — Het ministerie van Econo-mische en Sociale Zaken moet het personeel van kwetsbare bouwbedrij-ven doorbetalen als ze tijdelijk geen werk heb-ben vanwege de PFAS-en stikstofproblematiek. Daarvoor pleit voorzit-ter Onno Hoes van de Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) op televisiezender NPO 1. Met een doorbeta-lingsregeling wordt in de toekomst een perso-neeltekort voorkomen, vindt Hoes.

Veel bouwbedrijven zijn door het strengere mi-lieubeleid kwetsbaar ge-worden, stelt Hoes. “Als

deze lijn doorzet, hebben we in de toekomst geen personeel als we wél al die woningen kunnen gaan bouwen”, zei de voorzitter. Op de wo-ningmarkt veroorzaakt een structureel tekort aan woningen onbetaal-baar hoge huizenprijzen. De NVM luidde daarover onlangs de noodklok.

Hoes vindt dat een door-betalingsregeling er moet komen in de peri-ode dat de bouwers niet aan het werk kunnen. Ook moet het bouwper-soneel in die periode bij het vak betrokken blij-ven door bijvoorbeeld bijscholing te geven aan collega’s.

NEW YORK			AMSTERDAM			
DOW JONES	29,348.62	0.00%	AEX	626.19	-0.48%	
S&P 500 INDEX	3,387.20	0.03%	ARCELOMITTAL	15.58	0.63%	
NASDAQ	9,813.28	-0.04%	AEGON NV	3.74	-0.29%	
AMAZON.COM INC	2,173.49	0.15%	KONINKLIJKE AHOL	23.49	-1.12%	
APPLE INC	323.74	0.04%	AKZO NOBEL	86.09	-0.97%	
BAIDU INC-SP ADR	134.71	-0.81%	ASML HOLDING NV	292.45	-0.15%	
BERKSHIRE HATH-B	229.58	0.15%	DSM (KONIN)	115.40	-0.52%	
BOEING CO/THE	340.28	0.59%	HAL TRUST	145.00	0.14%	
CITIGROUP INC	78.25	0.26%	HEINEKEN NV	104.45	-0.48%	
COCA-COLA CO	59.57	-0.34%	ING GROEP NV	10.10	0.70%	
COSTCO WHOLESALE	324.46	0.45%	KPN (KONIN) NV	2.54	0.71%	
WALT DISNEY CO	140.77	-0.38%	KONINKLIJKE PHIL	44.72	-0.82%	
3D SYSTEMS CORP	12.32	0.49%	RANDSTAD NV	55.16	1.10%	
EBAY INC	37.75	0.57%	ROYAL DUTCH SHA	23.16	-0.62%	
FACEBOOK INC-A	217.73	0.11%	TOMTOM NV	10.76	1.78%	
GENERAL ELECTRIC	12.53	-0.67%	TOTAL SA	44.96	-0.20%	
ALPHABET INC-A	1,526.02	0.08%	UNILEVER NV	54.15	-1.29%	
HP INC	22.68	1.11%	W.P. STEWART HOL	628.86	-0.60%	
HOME DEPOT INC	245.15	0.62%				
INTEL CORP	65.86	-1.86%	SCOTIA FUNDS		19-Feb	
JOHNSON&JOHNSON	148.58	-0.24%	MONEY MARKET	13,572.0	0.09%	
MICROSOFT CORP	186.30	-0.52%	US DOLLAR BOND	2,8668	1.75%	
PROCTER & GAMBLE	125.83	0.31%	GLOBAL EQUITY	3,2860	0.23%	
ROYAL DUTCH-ADR	50.03	-0.38%	US EQUITY	18,6619	1.00%	
STARBUCKS CORP	89.08	-1.18%	CANADIAN EQUITY	2,9233	0.16%	
TWITTER INC	38.82	0.12%	FUNDS		19-Feb	
WALMART INC	117.99	0.26%	BGF CONT EUR FLEX	33.51	0.96%	
EXCHANGE TRADED FUND			20-Feb	BGF EMIKT BOND	19.35	0.00%
ALERIAN MLP - AMLP	7.82	0.58%	BGF FIX INC GBL OP	15.03	0.07%	
ISH GBL HY BD - GHYG	49.73	0.08%	BGF GBL ALLOCATION	62.48	0.18%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	88.40	0.15%	BGF USD CORE BOND	17.61	0.06%	
ISH SELECT DIV - DVY	106.28	0.34%	BGF USD HI YIELD BND	35.98	-0.06%	
ISH MSCI EMIKT - EEM	43.80	-0.97%	TEMPLETON GBL BND	25.33	-0.47%	
ISH MSCI PAC - EPP	46.25	-0.66%	TEMPLETON ASIAN SM	49.53	0.73%	
ISH RUSSELL - IIWV	198.35	0.11%	CURRENCIES		20-Feb	
ISH S&P 500 - SPY	210.58	0.00%	YEN/USD	112.0500	0.71%	
ISH EUROPE - IEV	46.79	-0.11%	EUR/USD	1.0816	0.22%	
INVESCO QQQ TRUS	236.60	-0.16%	CAN/USD	1.3227	-0.07%	
INVESCO DB COMMO	14.93	0.20%	GBP/USD	1.2879	-0.30%	
SPDR S&P INT DIV-DWX	40.55	-0.58%	COMMODITIES		20-Feb	
SPDR S&P MID 400	384.28	0.47%	OIL WTI	54.14	1.60%	
SPDR S&P 600 SMA	72.60	0.49%	GOLD	1621.54	0.86%	
VANGUARD REIT - VNQ	98.58	0.48%	SILVER	18.41	0.57%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	52.64	0.13%	WHEAT	562.50	-0.44%	

Source Bloomberg

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916



MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

RdK vordert miljoenen op Isla en PdVSA

WILLEMSTAD — Refineria di Kòrsou (RdK) eist miljoenen dollars van ex-raffinaderijexploitant Isla en de Venezolaanse moedermaatschappij PdVSA. Het totaalbedrag aan achterstallige huur alleen al bedraagt ruim 4 miljoen dollar. Ook moet het Venezolaanse oliebedrijf een boete van 100 miljoen dollar betalen en enkele betalingsverplichtingen van ruim 51 miljoen dollar nakomen, aldus RdK in een kort geding dat eergisteren werd behandeld.

RdK's enige bron van inkomsten bestaat uit de verhuur van de raffinaderij en Bullenbaai-terminal én vergoedingen voor de levering van utiliteiten door de BOO-energiecentrale aan de Isla. Tot en met oktober 2019 heeft de Isla de huur voldaan; de maanden november en december zijn echter niet betaald. Isla BV heeft daarvoor recent nog wel twee Girobank-cheques uitgeschreven, maar die waren niet inbaar. Het overheidsbedrijf heeft deze gelden hard nodig, met name voor het beheer van de BOO-centrale en de overname van het oud-personeel van de Isla, per begin dit jaar. De overname leidt tot zeer forse kosten voor RdK terwijl er geen

inkomsten uit de raffinaderij zijn. Daarmee wordt de liquiditeitspositie van RdK aangetast, aldus advocaten Eric de Vries en Chris de Bres in het verzoekschrift.

De advocaten doen nauwgezet verslag van de openstaande schulden van de oud-raffinaderijbeheerder. Zo staan de 'take-or-pay-betalen' open. Die benaming staat voor de betalingsverplichtingen die ook blijven bestaan als er geen afname van utiliteiten is. Deze betaling moet elke maand uiterlijk op de 30e worden voldaan. Het verschuldigde bedrag is inmiddels opgelopen tot 51.285.172,46 dollar. Verder is er een boetevordering van 100 miljoen dollar we-

gens onderproductie van de raffinaderij. RdK heeft aangeboden dat Isla en PdVSA hun verplichtingen in natura mogen nakomen, zolang het overheidsbedrijf kan profiteren van de huidige Ofac-licentie. Die licentie maakt dat RdK aardolieproducten van PdVSA kan afnemen zonder de Amerikaanse sanctiewetgeving te schenden. RdK wil dat aanbod handhaven. Aangezien de Venezolaanse oliegi-gigant over grote voorraden ruwe aardolie beschikt, zou ze zo makkelijk aan zijn verplichtingen kunnen voldoen. Isla en PdVSA stellen zelf dat RdK niet aan de leverings- en onderhoudsverplichtingen heeft voldaan. De raffinaderij heeft geen onafgebroken levering van utiliteiten gehad en wil uitsluitend betalen voor hetgeen daadwerkelijk is afgenomen. Bovendien wil de ex-exploitant de betalingsverplichtingen opschorten. De rechter doet op 4 maart uitspraak.

Intentieverklaring getekend

Meer informatie-uitwisseling tussen Curaçao en Colombia

WILLEMSTAD — De Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied en Kustwacht Caribisch Gebied, Peter Jan de Vin, heeft afgelopen vrijdag een intentieverklaring getekend met het hoofd van de Marine Inlichtingen van Colombia, Ricardo Ernesto Vargas Cuellar.

Cuellar is vrijdag op bezoek geweest bij De Vin. De afgelopen jaren is er tussen de twee een onderlinge vertrouwensband en goede samenwerking ontstaan op operationeel gebied. Vanuit beide landen bestaat de behoefte om dit nog uit te breiden en intensiever te gaan samenwerken bij het delen en analyseren van informatie. Het Memorandum of Understanding dat in 2015 is getekend tussen de twee landen biedt hiervoor voldoende ruimte. Er is echter nog wel afstemming nodig om het proces efficiënt vorm te geven. Tijdens het bezoek is hierover overeenstemming bereikt en



Cuellar (l) en De Vin tijdens de ondertekening.

vastgelegd in een zogenoemde Intentieverklaring. De komende zes maanden wordt het proces van efficiënt informatie delen in een gezamenlijke werkgroep uitgewerkt.

In de afgelopen maanden zijn verschillende drugsontschepingen succesvol afgerond door gedeelde informatie van de Colombiaanse Marine Inlichtingen. Daarnaast

neemt Zr.Ms. Groningen voor de derde keer deel aan operatie Orion, een Colombiaans geleide anti-drugsoperatie, waarbij de operationele staven van beide landen ook samenwerken.

Fundraising voor een Grand Piano

WILLEMSTAD — Het Curaçaosch Museum in Otrobanda kan terugkijken op een geslaagd fundraisingevenement. Het museum is nu een stap dichterbij om een Schimmel Grand Piano aan te kopen. Er werden woensdagavond werken gepresenteerd van Bach, Händel, Beethoven, Mozart, Schubert en Tchaikovsky. Alle artiesten traden belangeloos op, onder anderen Anna Rabinova uit New York en Ilja Huang. Rabinova is toevallig op vakantie op Curaçao. De gasten konden tevens genieten van een optreden van Vera Wolfen het Curaçao Wind Ensemble.



Photo: Ken Wong

Ondanks schommelingen elektriciteitsvoorziening stabiel

WILLEMSTAD — De voorziening van elektriciteit is, een week na de black-out, stabiel en onder controle gebleven. Er hebben zich geen opmerkelijke incidenten meer voorgedaan. Het schommelen van de stroomspanning is echter nog niet volledig opgeheven. Dat laat Aquallectra in een persbericht weten.

Ondertussen heeft het nutsbedrijf veranderingen doorgevoerd op zijn netwerk. Alle inspanningen concentreren zich nu op de revisie en het met elkaar in balans brengen van de productie-eenheden, het distributienetwerk en de controlesystemen van het elektriciteitsnet.

De afgelopen week werd het net van Aquallectra nauwlettend in de gaten gehouden om eventuele spanningsschommelingen te constateren. Er is vastgesteld dat de stroomspanning nog daalt in de ochtenduren. De technici van Aquallectra hebben handmatig bijstellingen verricht om het net in balans te

houden. Dat dit nodig is, is een indicatie dat de storing nog niet is verholpen. Het aantal aanpassingen aan het net en de storing die zich op 11 februari voordeed, verplichten een zorgvuldige herziening van Aquallectra's net om alles weer in balans te brengen. Hierin wordt het team van Aquallectra bijgestaan door buitenlandse experts. Het gaat om een grondige, intensieve analyse. Aquallectra vraagt om begrip, mocht er zich iets voordoen terwijl de analyse gaande is.



Visit our website AMIGOE.COM

MEO-inspectie: Dreiging stagiairs tot inhouding borg

‘Eigenaar studentenhuizen Telamonstraat al 10 jaar op de achtergrond’

WILLEMSTAD — De reden dat eergisteren de politie wederom studenten/stagiairs – na reeds een eerdere ontruiming – in het studentenhuus aan de Telamonstraat 43 aantrof en opnieuw tot ontruiming moest overgaan, werd mede ingegeven omdat de ‘daadwerkelijke eigenaar’ van het pand had gedreigd om de borg niet terug te zullen geven. Dit als de stagiairs niet opnieuw hun intrek in het pand zouden nemen. Gistermorgen is dit bevestigd door Ronny Cornelis van de Inspectieafdeling van het ministerie van Economische Ontwikkeling (MEO). Volgens Cornelis blijkt de echte eigenaar, Walter Bosser, zich op slinkse wijze te bedienen van derden – op wiens naam de ondernemingen worden geregistreerd – en hij zodoende op papier buiten schot blijft.

“Deze meneer ontplooit zijn activiteiten zodoende al tien jaar middels een ‘bypass’ van de vigerende wet- en regelgeving”, aldus Cornelis. Hiermee bevestigt Cornelis de informatie waarover de Amigoe beschikking heeft, dat de daadwerkelijke eigenaar achter de schermen werkt. Over een persoon die namens de studentenhuizen als beheerder/aanspreekpunt diende, Daniel Staal,

zegt Cornelis: “Het klopt dat Bosser de echte eigenaar is, maar hij zet dus alles op andermans naam. Nu heeft de echte eigenaar, waarvan we weten dat dat Bosser is, naast die meneer Staal weer een nieuwe persoon ingeschakeld om de aanvraag voor een vestigingsvergunning voor hetzelfde pand, in te dienen. Daarvoor is nu een dame langs geweest.” Cornelis laat weten dat de

Vestigingsvergunning van rechtswege is komen te vervallen op 30 december 2019, toen de onderneming bij de Kamer van Koophandel geliquideerd werd. “Vanaf dat moment hadden ook de bedrijfsactiviteiten gestaakt moeten worden. Verder heeft de ontruiming ook plaatsgevonden in samenspraak met de uitvoeringsorganisatie Ruimtelijke Ontwikkeling en Planning (ROP), omdat het pand – dat een woonhuis is – verbouwd is tot een studentenhuus voor commerciële exploitatie midden in een woonwijk. Voor de omvangrijke verbouwingen en functiewijziging van het pand, had men toestemming/vergunningen moeten aanvragen. Deze zijn ook niet aangevraagd. Verder is het voornaamste in de kwestie dat het om de (brand)veiligheid gaat”, aldus Cornelis. Hij licht toe dat de brandweer reeds in 2010, ten aan-

zien van de brandveiligheid een lijst van veertig tekortkomingen had opgemaakt die in het pand geconstateerd werden. “De heer Bosser heeft dus reeds in 2010 een brief daarover van de brandweer gekregen, met de opsomming aan tekortkomingen. Deze zijn nog steeds niet gecorrigeerd. Om een voorbeeld te noemen, men heeft een kamer voor verhuur gecreëerd waarvoor men door de keuken moet lopen om er te komen. In geval van brand in de keuken, is er voor die persoon die deze kamer huurt, geen vluchtroute.”

Behalve dat het studentenhuus aan de Telamonstraat 43 ontruimd diende te worden, heeft de eigenaar tot morgen de tijd gekregen om het studentenhuus in de zelfde straat, op nummer 8, te ontruimen. “Wij gaan vrijdag op controle”, aldus Cornelis.

Taxi- en tourwagensector zeer kritisch op Staten

WILLEMSTAD — Vertegenwoordigers van de taxi- en tourwagensector zijn niet onder de indruk van de plannen van de Staten, maar ook niet van de regering, om het openbaar vervoer op het eiland te hervormen. Gebrek aan visie, onwetendheid en gebrek aan participatie, dat waren de verwijten die de Statenleden eergisteren kregen.

De Centrale Commissie van de Staten vond een dag voordat het parlement in een openbare vergadering stelling neemt in de openbaar vervoer-discussie. Nadat eerder de minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijk Planning (VVRP) Zita Jesus-Leito (PAR), Autobusbedrijf Curaçao (ABC) en de belangenvereniging van chauffeurs van kleine bussen STU al door de Staten waren gehoord, was het eergisteren de beurt aan de taxi- en de tourwagensector. De Statenleden wensten de visie van de twee vertegenwoordigers van de sector te horen: hoe het openbaar vervoer georganiseerd moet worden, met welke problemen zij op dit moment te maken hebben, en of zij wel openstaan voor innovaties. De vertegenwoordigers gingen niet diep in op de vragen en gaven aan meer tijd nodig te hebben om met hun achterban te overleggen. Er was echter wel felle kritiek over de manier waarop de politiek met de taxi- en tourwagensector omspringt. Fel was de manier waarop Juvira Briceño, nota bene bestuurslid van de PAR, reageerde op stellingen vanuit het par-

lement. De motie van eind vorig jaar, waarin de Staten zich sterk maakten voor herstructurering van het openbaar vervoer op het eiland, ontbeerde niet alleen de juiste context, maar had ook geen visie, constateerde zij. Briceño gaf aan zich niet vertegenwoordigd te voelen door de Staten. Toen zij op een bepaald moment fel uithaalde naar MFK-Statenlid Charles Cooper – nadat hij in zijn vragenronde had verwezen naar het feit dat zij bijna had zitten huilen bij hem, omdat zij niet in aanmerking kon komen voor een tourwagenvergunning – kwam MAN-Statenlid Eugène Cleopa tussenbeide en drong erop aan om ‘emoties’ uit de discussie te laten. Briceño laakte het gebrek aan participatie en visie in de discussies die nu gevoerd worden met betrekking tot het openbaar vervoer. Zij sprak zich uit tegen het opengooien van de markt voor tourwagens en taxi's, zoals door PAR-Statenlid Stephen Walroud wordt voorgesteld.

Taxi
Mayra Medina, voorzitter van de belangenvereniging van

taxichauffeurs Sinusta, was op haar beurt niet te spreken over het gebrek aan kennis van de Statenleden. Vanuit het parlement was er veel kritiek geweest op de tarieven die door lokale taxichauffeurs worden gehanteerd. Zo had MFK-lid Gilbert ‘Gibi’ Doran de prijs van 50 gulden die hij voor een rit van Hato naar Goede Hoop moest betalen als ‘belachelijk’ omschreven. Maar Medina wees alle Statenleden erop dat het ministerie van Economische Ontwikkeling (MEO) maximumtarieven hanteert voor routes aan de hand van schema's die van tevoren zijn vastgesteld. Taxi's die bij Sinusta zijn aangesloten, hanteren een lager tarief dan die door MEO zijn vastgesteld, benadrukte een getergde Medina. De Sinusta-voorzitter reageerde ook fel op Statenleden die de taxibranche op Curaçao met haar evenknie in Panama, Venezuela, Nederland en de Verenigde Staten hadden vergeleken. Zo'n vergelijking gaat niet op, gaf ze aan. Veel vragen van Statenleden bleven eergisteren onbeantwoord. Met de openbare vergadering van gisteren op de agenda hebben Briceño en Medina toegezegd de vragen schriftelijk te zullen beantwoorden, zodat deze naar de regering opgestuurd kunnen worden.

Financiële toezichthouder zeer kritisch over begroting Bonaire

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege van Bonaire heeft nagelaten om de begroting van 2019 aan te passen terwijl de bestuurders wisten dat er grote veranderingen zouden optreden. Het College financieel toezicht (Cft) baalt daarvan en constateert dat de systematiek rondom de begroting niet op orde is.

Het Cft geeft advies aan de besturen van de openbare lichamen van de BES-eilanden. Ook begeleiden ze de bestuurders bij het dagelijks beheer. Het Bestuurscollege van Bonaire ging vorig jaar uit van een totale begroting van 73,6 miljoen dollar. In dat bedrag was een klein overschot meegenomen. Het overschot van 2019 bleek uiteindelijk uit te komen op 9,1 miljoen dollar. Die aanpassing had het college moeten doorvoeren in de begroting, maar dat is niet gebeurd.

Tot die conclusie komt het Cft na het lezen van een zo-

genoemde uitvoeringsrapportage die het Bestuurscollege heeft opgestuurd naar de financiële toezichthouder. “Het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) had het positieve resultaat over 2019 kunnen voorzien. In meerdere adviezen van het Cft is het OLB verzocht om de baten en lasten realistisch te be-groten en waar nodig tijdig aanpassingen in de begroting aan te brengen”, aldus de toezichthouder in een gepeperde brief.

Het Cft had echter al een aantal maanden eerder laten weten dat het begrotings-

overschot aangepast moest worden. Dat er een overschot zou komen, is namelijk al enige maanden bekend. De toezichthouder concludeert dan ook dat de systematiek rondom de begroting van de lokale overheid ‘problema-tisch’ is.

Het Cft zou graag zien dat het overschot in zijn geheel, of een gedeelte ervan, wordt gebruikt om nieuw beleid te maken. Dat advies geeft het orgaan ook mee aan de bestuurders van Bonaire.

Op het gebied van personeelskosten en bijzondere uitkeringen lijkt het Bestuurscollege een flink loopje te nemen met de begroting. Zo is er voor personeelskosten 2,8 miljoen minder uitgegeven dan begroot. Ook de inhuur van externen is ho-

ger geschat dan in de praktijk is gebleken. Onder bijzondere uitkeringen vallen de overgemaakte bedragen vanuit Haagse ministeries. Vorig jaar is er 35,4 miljoen dollar overgekomen vanuit Den Haag. Daarvan is 8,1 miljoen dollar uitgegeven. De financieel toezichthouder wijst het OLB erop dat het geld niet op de plank moet blijven liggen, maar uitgegeven moet worden aan de zaken waarvoor het beschikbaar is gesteld.

In 2018 hebben bestuurders ook Haags geld gekregen wat niet is uitgegeven. De financiële waakhond heeft al eerder gevraagd waarom dat geld niet is uitgegeven, maar daar hebben ze nog altijd geen antwoord op gekregen. Die toelichting moet er alsnog komen.

Verkeersongelukken nemen toe op Bonaire, geweld neemt af

KRALENDIJK — Het aantal ongelukken in het verkeer in 2019 is toegenomen ten opzichte van een jaar eerder. Dat blijkt uit recente criminaliteits- en verkeerscijfers van het Korps Politie Caribisch Nederland op Bonaire.

Vorig jaar is er één ongeluk geweest waarbij sprake was van een dodelijke afloop. In 2018 waren daar nog vier gevallen van. Het aantal aanrijdingen met blikshade lag in 2018 op 898 en vorig jaar op 1071. Ook het aantal aanrijdingen met gewonden is gestegen. De lokale driehoek van Bonaire, waar OLB (Openbaar Lichaam Bonai-re), OM (Openbaar Ministe-rie) en politie in zitten, hoopt dat met de handhaving van de nieuwe verkeerswet de verkeerssituatie op Bonaire veiliger wordt.

Geweldsincidenten daarentegen zijn afgenomen. In 2018 was er sprake van 284 geweldsdelicten, vorig jaar waren dat er 250. Onder de delicten vallen onder meer overvallen, mishandeling en openlijke geweldpleging. Volgens hoofdofficier van justitie Bote ter Steege kan gezegd worden dat Bonaire ‘veilig’ is. “Bonaire is veilig. We moeten af en toe, net als de brand-



Vlnr: hoofdofficier Bote ter Steege, gezaghebber Edison Rijna en korpschef Jose Rosales.

weer, wel wat brandjes blussen, maar criminaliteit was er en zal ook blijven. Sinds 2017 zijn hier veel meer mensen komen wonen, maar er is ook meer toerisme. Een aantal criminele vormen zullen we nooit helemaal kunnen oplossen. Wel kunnen we op het gebied van preventie rondom inbraken meer doen. Het geweld in het centrum kunnen we tegengaan met

wat meer cameratoezicht”, aldus de hoofdofficier van justitie. Diefstal vanuit auto's bij duikplaatsen laten een stijging zien van 31 incidenten. Vorig jaar is er twee keer zo vaak gestolen uit auto's bij duikplaatsen als in 2018. De politie heeft verder vorig jaar al een voorschot genomen om te controleren op prioriteiten in de nieuwe

verkeerswet. Zo zijn mensen al gewaarschuwd wanneer ze reden onder invloed, een mobiel in hun hand hadden, geen kinderzitje hadden, zonder autogordel om reden, en voor het niet dragen van een helm op een motorfiets, scooter of bromfiets. Daar is vorig jaar nog preventief op gecontroleerd. Vanaf 1 maart zal het overtreden van die regels een boete opleveren.

Nieuwe pieren Kralendijk in juni klaar



KRALENDIJK — De werkzaamheden aan de Nelson Petrus ‘Nello’ Craane Pier, de visserspier en de Chachachapier moeten voor de start van het nieuwe cruiseseizoen zijn afgerond.

Gisteren werd gestart met de sloop van de houten Chachachapier, die is al geruime tijd in een slechte staat. Na de sloop worden er metingen gedaan die nodig zijn voor de bouw van

de nieuwe staalconstructie. Die constructie wordt in Europees Nederland gemaakt. De havenmeester van Bonaire laat weten dat mensen tijdens de werkzaamheden niet op de pier

moeten klimmen. Het water rondom de pier is een populaire zwemplek. De nieuwe pier zal een stalen trap krijgen. Veel zwimmers en duikers maken op dit moment ook al gebruik van de pier. De nieuwe Chachachapier wordt mede gefinancierd door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Gisteren 16 echtparen in de echt verbonden

WILLEMSTAD — Het Bevolkingsbureau heeft gisteren zestien echtparen in de echt verbonden. Dit is bevestigd door Kranshi-functionaris Carina Liberia-Schoop. De echtparen wilden op deze bijzondere datum, 02-02-2020, trouwen.

Zestien huwelijken op één dag is ook voor Kranshi bijzonder. Op 02-02-2002 trouwden achttien echtparen. Op Valentijnsdag 2020 gingen elf echtparen een huwelijk aan. De bruiloften werden in het Kranshi-gebouw voltrokken, maar ook op Moombabeach, Playa Portomari, Roosevelt Event, Lapalapa en twee op het strand van het Santa Barbara Resort.

Visit
our website
AMIGOE.COM

Klachten over reclassering, directeur belooft klantenonderzoek

KRALENDIJK — Stichting Reclassering Caribisch Nederland (SRCN) wil een belangrijke rol spelen in het voorkomen van criminaliteit op de BES-eilanden, maar de klanten van de stichting hebben klachten. “Ik word door Reclassering geïntimideerd”, klinkt het in de rechtbank. “Ik bied me aan maar ik word wegge-stuurd”, zegt een veroordeelde.

Bij Reclassering hebben ze juist het gevoel dat er een hoog recidivepercentage is, ‘maar de harde cijfers ontbreken’, erkent Eric Sinke, directeur/bestuurder van SRCN in een reportage van Nathaly Evertsz-Ipcedencia voor *Caribisch Netwerk*.

T.J. heeft er net dertig uren werkstraf opzitten na een vechtpartij: “Ik ben me drie keer gaan melden bij de Reclassering. Ik werd telkens weggestuurd met de mededeling dat ik gebeld zou worden. Dat gebeurt vervolgens niet. Na een jaar krijg ik een brief dat ik gelijk op kantoor moet komen, anders kom ik in de problemen. Nou, dat helpt je niet!”

Op 16 januari 2020 moest S.A.S. voorkomen in de rechtbank. Ze klaagt tegen de rechter: “Ik word door de Reclassering geïntimideerd. Ze willen weten wat ik met mijn psycholoog bespreek.

Dat hoef ik ze toch niet te vertellen? En dan dreigt mijn toezichthouder dat ze mijn dossier terugstuurt naar het Openbaar Ministerie. Als cliënt heb je geen wa-



Foto: Nathaly Evertsz-Ipcedencia / NTR

Eric Sinke

pen tegen de Reclassering.” Sinke zegt: “De kwaliteit van het reclasseringswerk op de BES-eilanden is hoog. We bieden ook trainingen aan. Maar uiteindelijk is niet proberen te recidiveren de verantwoordelijkheid van de cliënt zelf.” Hij wil zichtbaar zijn in de maatschappij, zodat de mensen weten wat de Reclassering doet. Mensen op Bonaire, Saba of Statia moeten begrijpen dat reclassering verplicht is voor de ex-gedetineerden. “Nadat iemand uit detentie komt, staan we klaar om de overgang naar de maatschappij wat soepeler te laten verlopen. Maar de sa-

Nieuw initiatief wil leven blazen in zoute landbouw

KRALENDIJK — De foundation Salt Farm is op Bonaire om mensen enthousiast te maken om te gaan tuinieren. Ondanks de zoute bodem is Bonaire namelijk prima geschikt voor landbouw, aldus de initiatiefnemers. Op het eiland is weinig sprake van landbouw. De foundation wil daar verandering in brengen, weliswaar op kleine schaal.

Een aantal jaren geleden waren de mensen achter het project ook al eens op Bonaire, maar dat zette geen zoden aan de dijk. Ze waren hier destijds op verzoek van toenmalig staatssecretaris Sharon Dijksma. Een paar jaar later gaat de foundation opnieuw een poging ondernemen. Lange tijd werd verondersteld dat bodems met een hoog zoutgehalte niet bruikbaar zijn voor het verbouwen van gewassen. Salt Farm heeft met projecten op Texel (Nederland), Pakistan en Kenia het tegendeel bewezen.

“Wij hebben meer dan tweeduizend gewassen getest en daarvan hebben we de beste meegenomen naar Bonaire. We hebben nu zaden bij ons van in totaal twintig soorten groenten waaronder wortels, rode bieten, maar ook

aardappelen”, zegt Marc van Rijsselberghe die bij de foundation betrokken is en nu op Bonaire is.

De intenties van de Salt Farm zijn gericht op de kleine tuinders. “Wij geven advies over onder meer bodemverbetering, maar verder moeten de deelnemers vooral van elkaar leren en met elkaar eruit komen. Natuurlijk geven wij ze wel een zetje in de juiste richting en we geven ze advies, maar mensen moeten er met elkaar uitkomen als ze hun gewas willen verbeteren omdat de wortel van de buurman bijvoorbeeld beter is.” Het gehele project wordt volgens van Rijsselberghe wel gemonitord door de stichting. Daarvoor is iemand op Bonaire aanwezig. Op Texel is ontdekt dat groentes zoeter van smaak zijn wanneer ze uit een zou-

menleving moet begrijpen dat we geen hulpverleners zijn. Dat snappen de mensen misschien niet helemaal.”

Over zijn eigen vermoeden dat de recidive redelijk hoog is, zegt Sinke dat er hard wordt gewerkt om aan de actuele cijfers te komen. Reclassering erkent ook dat ze te kampen hadden met een achterstand van de werkstraffen. “Vorig jaar hebben we een inhaalslag gemaakt wat betreft de werkstraffen. De cliënt is door de achterstand zeker niet gedupeerd”, meent Sinke.

Klanttevredenheid
Vanaf dit jaar heeft SRCN een zelfstandige subsidierelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid in Nederland. Ondanks dat de SRCN al langer een zelfstandige stichting was, liep de subsidieverstrekking tot nu toe nog via Reclassering Nederland. Volgens Sinke merken de cliënt en de reclasseringswerker in de praktijk niks van deze verandering. Toch is dit een mijlpaal. Hij ziet dit als blijk van erkenning door Nederland. Maar hoe zit het met de cliënt? Heeft SRCN al eens een klanttevredenheidsonderzoek gedaan? “Daar hadden we voorheen geen geld voor, maar zo’n onderzoek staat voor dit jaar in de planning”, garandeert Sinke.

te grond komen. Daarnaast zouden ze ook smaakvoller zijn en meer geur bevatten. “Dit is echt gericht op de eigen groentetuin van mensen. We zijn niet van plan om grote plantages aan te leggen”, laat de initiatiefnemer duidelijk weten.

“Dat moeten ze maar bij het OLB doen, als ze daar een keer wakker worden. Wij hopen wel dat het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) het op zal pakken zodat ze grootschalig gaan produceren. Toch zullen ze dan wel iets moeten doen aan de hoeveelheid leguanen en geiten. Als dat niet verandert dan worden de gewassen toch opgegeten. Ik hoop dat het omarmd zal worden door Den Haag of door lokale bestuurders.”

Belangstellenden kunnen maandag terecht bij een speciale informatieavond die wordt georganiseerd bij Jong Bonaire van 17.00 tot 18.00 uur. Daar worden ook enkele technieken uitgelegd die toegepast kunnen worden op landbouw op verzilte bodems.

Uitslaande brand legt 4 loodsen in de as



KRALENDIJK — Een uitslaande brand aan de Kaya Industria in Kralendijk heeft ervoor gezorgd dat vier loodsen zijn afgebrand. In de panden waren meerdere bedrijven gevestigd waaronder een garage. De brand is ontstaan rond half vier gister nacht en de brandweer had de het vuur diezelfde nacht rond vijf uur onder controle. Doordat er autobanden aanwezig waren ten tijde van brand kan er sprake zijn van geur- en rookoverlast. De oorzaak van de brand is nog niet bekend.



GGD monitort passagiers Westerdam



Foto: AFP

Blijde passagiers bij aankomst op Schiphol.

DEN HAAG — De 39 passagiers van het cruiseschip **Westerdam** die vandaag aankwamen in Nederland zullen de komende tijd in de gaten worden gehouden door de GGD. Dat zei minister Bruno Bruins (Medische Zorg).

“Het is goed dat we deze mensen nog monitoren, ze blijven bij ons in beeld”, aldus Bruins, die zei blij te zijn dat de Nederlanders nu terug zijn. “Ze hebben allemaal een gesprekje gehad met de GGD. Als ze klachten krijgen, kunnen ze via de huisarts in contact ko-

men met de GGD.” Bruins vindt dat Nederland ‘altijd alert moet blijven. Momenteel zijn er geen mensen in Nederland besmet met het coronavirus, maar we weten dat het een reëel risico is dat een patiënt zich in Nederland aandiend’. De passagiers vertrokken gis-

teren uit Cambodja, waar het schip uiteindelijk mocht aanmeren na in verschillende Aziatische landen te zijn geweigerd uit angst voor verspreiding van het nieuwe coronavirus.

Het toestel moest een tussenstop maken in Karachi (Pakistan), nadat het door de Turkse luchtverkeersleiding was gevraagd om te keren. De terugvlucht was georganiseerd door de rederij, Holland-Amerika Lijn,

in samenwerking met de Nederlandse overheid.

Op Schiphol stond de GGD Kennemerland klaar, die de passagiers vroeg hoe het met ze gaat, hoe ze zich voelen en of ze nog vragen hebben. Daarna konden ze gewoon doorreizen naar huis, vanwaar de regionale GGD ze verder zal volgen. Die zal ze volgens een woordvoerder van de GGD Kennemerland onder meer vragen hun temperatuur op te nemen.

De tientallen buitenlandse passagiers die met hetzelfde vliegtuig uit Cambodja zijn gekomen, kregen een brief van de GGD en kunnen daarna doorreizen naar huis. Minister Stef Blok van Buitenlandse Zaken is blij dat de Nederlanders van de Westerdam weer terug zijn. “Hiermee komt een einde aan een periode van onzekerheid. Welkom thuis”, schrijft hij op Twitter.

Alle passagiers die nog aan boord van de Westerdam waren, werden eerder al negatief getest op het virus. Het schip blijft nog enkele dagen in de haven van Sihanoukville, totdat ook alle 747 bemanningsleden aan boord zijn getest.

Eén Amerikaanse passagier bleek eerder toch besmet met COVID-19, zoals het virus officieel heet. De 83-jarige vrouw was al van boord gegaan. Bij haar werd het virus vastgesteld in Maleisië.

Schadevergoeding voor slachtoffers geweld in jeugdzorg

DEN HAAG — Slachtoffers van geweld en misbruik in de jeugdzorg in Nederland kunnen straks aanspraak maken op een schadevergoeding. Het kabinet maakte al eerder excuses voor de misstanden, maar komt nu ook met compensatie, meldt minister Sander Dekker (Rechtsbescherming).

De slachtoffers zijn uitgenodigd voor een bijeenkomst vanmiddag in Nieuwegein. Daar krijgen zij meer te horen. Dekker wilde vanochtend nog niet zeggen hoe de regeling eruit komt te zien. Dat wil hij eerst aan de slachtoffers uitleggen.

Dekker vindt dat de overheid een verantwoordelijkheid had om met schadevergoedingen te komen. “Deze kinderen hadden recht op een veilige omgeving, die hadden ze thuis niet. Dan ga je naar de jeugdzorg en krijg je juist daar te maken met

geweld. De overheid heeft hun niet de veiligheid kunnen bieden waar ze recht op hadden. Dan hoort daar ook een regeling bij.”

Hoeveel mensen ervoor in aanmerking komen, is volgens Dekker lastig te zeggen omdat wellicht niet alle slachtoffers zich al hebben gemeld. Hij wil niet dat slachtoffers hemel en aarde moeten bewegen om hun zaak te bepleiten.

“We gaan kijken hoe we dit op een manier doen die voor slachtoffers redelijk is. Dat

ze niet met pakken papier hoeven aan te komen, maar gewoon op een nette manier hun verhaal kunnen doen”, aldus Dekker.

Ruim driekwart van de kinderen in jeugdzorginstellingen en pleeggezinnen is de afgelopen decennia geconfronteerd met misbruik, mishandeling, treiteren of verwaarlozing, stelde een onderzoekscommissie vorig jaar vast. Toezichhouders hebben verzuimd in te grijpen, concludeerde de commissie-De Winter. Slachtoffers ondervinden tot op de dag van vandaag hinder van die nare ervaringen.

Minstens één slachtoffer is naar de rechter gestapt om schadevergoeding van de overheid af te dwingen.

Regime Iran roept op massaal te gaan stemmen

TEHERAN — Het Iraanse regime heeft aan het slot van de verkiezingscampagnes opgeroepen tot ‘een maximale opkomst’ bij de parlementsverkiezingen van vandaag. De belangstelling voor de stembusgang is volgens waarnemers zelden zo laag geweest. De heersende sjjiitische geestelijkheid heeft nog meer kandidaten dan gebruikelijk afgewezen. De ruim 7000 kandidaten die naar 290 zetels in het parlement dingen, vormen minder dan de helft van de mensen die zich als kandidaat hadden willen inschrijven.

De opkomst zal duidelijk maken of de gevestigde orde van orthodoxe sjjiitische geestelijken nog op veel steun kan rekenen in tijden van slepende economische recessie en een internationaal nog altijd erg geïsoleerde positie. De oppositie blijft naar verwachting massaal weg.

De geestelijk leider en machtigste man van het land, de ayatollah Khamenei, heeft



Foto: AFP

herhaaldelijk gezegd dat het nieuwe parlement moet worden gedomineerd ‘door jonge, vrome en revolutionaire krachten’. Hij doelt op jonge Iraniers die erg conservatieve sjjiiten zijn, antiwesters en voorstanders van de militaire bemoedien van Iran in conflicten in de regio, vooral die in Irak en Syrië. Om het parlement met zulke aanhangers te vullen, zijn zelfs een heleboel hervormingsgezinde parlementariërs (die al een zetel hebben), nu als kandidaat geweigerd. De sjjiitische leiders worden steeds krampachtiger, mede door de groeiende economische

problemen van het land, die voor een belangrijk deel aan Amerikaanse sancties te wijten zijn. De VS ruimden begin dit jaar ook een belangrijke generaal en vertrouweling van Khamenei uit de weg. Het regime en het land raken internationaal verder geïsoleerd, ondanks groeiende invloed in de regio.

De autoriteiten hopen naar eigen zeggen op ‘een maximale opkomst’ van minstens 50 procent. Vier jaar geleden kwam nog ruim 60 procent stemmen. De uitslagen worden naar verwachting na drie dagen bekendgemaakt.

Aangifte tegen studenten om racistische plaatjes in appgroepen

ROTTERDAM — Studenten van de Erasmus Universiteit en de Hogeschool van Rotterdam hebben seksistische, racistische, antisemitische beelden en porno gedeeld in besloten appgroepen. De universiteit en de hogeschool gaan daarom aangifte doen. Ze denken ook nog na over eigen straffen tegen de daders. Dat laten de onderwijsinstellingen weten na berichten in universiteitsblad *Erasmus Magazine* en hogeschoolblad *Profielen*.

Begin februari werden tientallen racistische memes (afbeeldingen die massaal worden gedeeld en zich zo snel

verspreiden via sociale media) gedeeld in een besloten appgroep van studenten van Erasmus University College.

Dat werd niet gedaan door studenten van dat college, maar door leden van roeivereniging Skadi. Zij studeerden aan de Erasmus Universiteit en aan de Hogeschool Rotterdam en waren toegevoegd door een vriend die wel aan het college studeert. Erasmus University College heeft veel studenten uit andere landen. Diezelfde week deelden an-

dere studenten van de Hogeschool Rotterdam porno in een andere appgroep. “We zijn erg geschrokken van het grensoverschrijdende karakter van de berichten”, verklaart voorzitter Ron Bormans van de hogeschool. Beide onderwijsinstellingen hebben gesproken met de studenten. Het is niet duidelijk waarom ze de beelden hebben gedeeld.

WikiLeaks-oprichter Assange hoopt op asiel in Frankrijk



Foto: AFP

Demonstranten buiten het gerechtshuis afgelopen woensdag in Londen.

LONDEN — WikiLeaks-oprichter Julian Assange hoopt asiel te krijgen in Frankrijk. Dat zei zijn advocaat Eric Dupond-Moretti vandaag bij de Franse radiozender *Europe 1*. Het juridische team van de omstreden klokkenluider zou contact hebben met de Franse president Emmanuel Macron. Assange zegt dat zijn jongste kind en de moeder van het kind Frans zijn.

Dupond-Moretti zei dat de asielaanvraag in Frankrijk gebaseerd is op humanitaire en gezondheidsredenen. De 48-jarige Assange zou volgens zijn advocaat tekenen vertonen van ‘psychologische marteling’. Wel benadrukte de raadsman dat het verzoek aan Frankrijk ‘geen gewone eis’ is, omdat Assange zich op Britse bodem bevindt. Daar zit hij een ge-

vangenisstraf uit in Londen omdat hij eerder voorwaarden van zijn borgtocht heeft geschonden.

Assange hoopt uitlevering aan de VS te voorkomen. Die beschuldigen hem ervan geheimen van het Amerikaanse ministerie van Defensie te hebben gestolen en verspreid. Er zijn in totaal achttien aanklach-

ten tegen hem ingediend. De hoorzittingen beginnen maandag. De voormalig voorman van klokkenluiderwebsite WikiLeaks heeft tegenstanders, maar ook veel fans. Die laatste groep heeft morgen een protestmars gepland in Londen. Bij de optocht, die start bij de Australische ambassade en eindigt bij Parliament Square, is ook de vader van Assange aanwezig. Verder hebben enkele beroemdheden laten weten mee te lopen. Zo zal Roger Waters, voormalig lid van de band Pink Floyd, aanwezig zijn. Ook betuigen zangeres Chrissie Hynde en modeontwerpster Vivienne Westwood morgen steun aan Assange.

Experimenteel bestand Afghanistan gaat morgen in

KABUL — De Afghaanse Taliban en de Amerikaanse en Afghaanse troepen gaan een week lang proberen elkaar zo veel mogelijk met rust te laten. Ze noemen het ‘een periode van minder geweld’. De partijen hebben afgespro-

ken het nog geen bestand of wapenstilstand te noemen. Als in de komende week het geweld in Afghanistan inderdaad aanzienlijk afneemt, zou er een echt bestand en een vredesakkoord kunnen worden bereikt.

Dit experiment is tot stand gekomen na weken van onderhandelingen tussen Washington en de Taliban in Qatar. De week van hopelijk minder geweld begint om 20.30 uur vanavond Nederlandse tijd.

De tweede man van de Taliban, Sirajuddin Haqqan, schreef gisteren in een opiniestuk in *The New York Times* dat hij denkt dat er uitzicht is op een politieke oplossing voor het slepende conflict in Afghanistan.

‘Noord-Korea schrappt Pyongyang-marathon vanwege virus’

SEOUL — De marathon van Pyongyang gaat dit jaar niet door. De hardloepwedstrijd zou in april zijn, maar het land heeft de grenzen vrijwel gesloten om het nieuwe coronavirus buiten de deur te houden. Volgens een westerse reorganisatie hebben de partners in Noord-Korea laten weten dat de wedloop als gevolg van de ingevoerde reisbeperkingen is geschrapt.

De Pyongyang Herfstmarathon staat in september nog steeds op de agenda. Volgens

de WHO lijkt het erop dat het virus nog niet in Noord-Korea is opgedoken. De au-

toriteiten nemen ingrijpende maatregelen tegen het virus. De grens met China werd snel vrijwel gesloten en buitenlanders die in het land komen, moeten in quarantaine.

Dictator Kim Jong-un verdween 25 januari enige tijd uit beeld. Half februari ver-

scheen hij in Pyongyang weer bij een plechtigheid ter ere van zijn vader en grootvader, beiden overleden voorgangers van de huidige dictator. In Zuid-Korea zijn inmiddels 156 gevallen van het nieuwe coronavirus geconstateerd. In dit land is één patiënt aan de aandoening bezweken.

Haftar stelt voorwaarden aan wapenstilstand Libië

TRIPOLI — De Libische krijgshoofd Khalifa Haftar staat open voor een wapenstilstand met Faye al-Serraj, de internationaal erkende premier van Libië, maar dan moet Turkije stoppen met het leveren van wapens aan de troepen van al-Serraj. Ook moeten Turkse en Syrische huurlingen Libië verlaten, zo zei Haftar tegen het Russische persbureau *RIA*.

Het Libische Nationale Leger (LNA), dat onder leiding van Haftar staat, ligt al lan-

gere tijd in de clinch met de Libische regering in Tripoli. Eerder deze maand nam de

VN-Veiligheidsraad een resolutie aan waarin wordt opgeroepen tot een ‘blijvende wapenstilstand’, maar daar komt vooralsnog niets van terecht. De regering in Tripoli stopte dinsdag de gesprekken met de LNA over een bestand. Kort daarna waren er weer bombardementen in Tripoli.

Haftar wordt onder meer gesteund door de Verenigde Arabische Emiraten, die volgens waarnemers gevechtsdrones hebben geleverd. Ook zouden strijders uit Tsjad en Russische huurlingen meevechten met de troepen van de krijgshoofd. De regering in Tripoli krijgt onder meer steun vanuit Turkije.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuarius —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	523-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Politie Noord	107				
Tipline Politie	11141	— Botica —		— Stichtingen —	
Ziekenhuis	527-4000	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Dierenarts	585-0400	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Elmar centraal	523-7100	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar storing	523-7147	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
WEB Aruba	525-4600	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
SETAR	582-2116	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	593-0507
Taxi (TAS)	587-5900	Kibrahacha	583-4908	Arubano	593-4928
Taxi (ATT&T)	582-2010	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (PTS)	588-0035	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (Diamond)	587-2300	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Kankerbestrijding	582-0412	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Stichting SAMBA	582-0903	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
		San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
—Oranjestad—		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
Ambulance	582-1234	Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
BGD Oranjestad	527-2782	Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
Veterinaire Kliniek	582-1720	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Animal Shelter	582-1623			Fundacion C.V.A. voorkomen	
				en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

ZATERDAG 22 FEBRUARI 2020 Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 18 en 26 km/u.			
Max Temp. 29°	Voelt Als 33°	Wind 18 km/u	Precipitatie 1%
Zonsopgang 06:59	Zonsondergang 18:48	UV index 10 v/d 10	
ZATERDAG Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oostnoordoost tussen 15 en 26 km/u.			
Min Temp. 24°	Voelt Als 26°	Wind 15 km/u	Precipitatie 1%
Maansopgang 06:23	Maansondergang 18:12		

Aankomsttijden  Cruiseschepen Zondag, 23 Feb. '20 Geen cruiseschepen in poort Maandag, 24 Feb. '20 Geen cruiseschepen in poort Dinsdag, 25 Feb. '20 Explorer Of The Seas 09.00 – 21.00 Norwegian Epic 08.00 – 20.00	Dienstdoende huisartsen Vrijdag 21 Februari 2020 Huisarts nachtdienst – Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Huisarts nachtdienst – San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. Every Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica 4 Centro Medico 584-5794 Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Central 585-0101
--	---

BVN			
20:05	Flikken Maastricht	08:00	Weerbericht
20:55	De laatste 24 uur		Europa/Afrika
21:40	Nieuwsuur	08:05	Flikken Maastricht
22:20	Weerbericht	08:55	De laatste 24 uur
	Amerika/Caribiën	09:40	Nieuwsuur
22:25	Op1	10:20	Weerbericht
23:25	NOS Studio Sport		Amerika/Caribiën
	Eredivisie	10:25	Op1
		11:25	NOS Studio Sport
zaterdag 22 februari			Eredivisie
00:00	VRT Journaal	12:00	VRT Journaal
00:35	Vandaag	12:30	Gefileerd
01:25	Vier Handen	13:20	Typisch
	Op Eén Buik		Bellingwolde
02:10	NOS Journaal	13:45	Rambam
02:25	BinnensteBuiten	14:20	BinnensteBuiten
02:50	Tijd voor MAX	14:45	Tijd voor MAX
03:30	Sesamstraat	15:30	Sesamstraat
03:45	Het Klokhuis	15:45	Het Klokhuis
04:05	CupCakeCup	16:00	Welkom bij
04:30	Blokken		de Romeinen
04:55	Thuis	16:25	De proefkeuken
05:20	EenVandaag	16:50	Bommetje!
05:40	NOS gesprek	17:40	EenVandaag
	minister-president	18:10	VRT Journaal
05:50	Dagelijkse Kost	18:40	1 jaar gratis
06:00	VRT Journaal	19:30	NOS Journaal
06:45	De Wereld	19:50	Weerbericht
	Draait Door		Europa/Afrika
07:35	NOS Journaal	19:55	Wie is de Mol?

COLOFON	
Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Yakari Gabriel Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Weaver arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock Calisa Roosberg avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Tiziana La Torre aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190



Naam: Voornaam: Leeftijd:

E-mail: Telf:..... School: Klas:

Amigoe Aruba kleurwedstrijd 2020

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en uiterlijk 22 juni bij het kantoor van de Amigoe Aruba inleveren tussen 8.00 en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16. Alle deelnemers ontvangen een cadeautje. Hoe meer kleurplaten er ingeleverd worden, hoe groter de kans een grote prijs te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe kopen of een abonnement nemen om elke dag mee te kunnen doen aan de kleurwedstrijd.

Op 26 juni worden alle deelnemers uitgenodigd om 15:00 uur om hun prijs op het kantoor van de Amigoe Aruba op te halen.

3 mannen veroordeeld voor roof gouden reuzenmunt



Foto: Wikipedia

Drie mannen zijn in Berlijn veroordeeld tot jarenlange gevangenisstraffen voor de roof van een gouden munt van 100 kilo. Een vierde verdachte is vrijgesproken. De Canadese ‘Big Maple Leaf’, met een geschatte waarde van 3,75 miljoen euro, verdween zo’n drie jaar geleden uit het Bode-Museum in de Duitse hoofdstad. De daders kwamen ‘s nachts binnen door een raam en namen de zware munt mee uit een vitrine. De buit zou vervolgens in een kruiwagen zijn afgevoerd. De waardevolle munt, met

de beeltenis van de Britse vorstin Elizabeth II, is nooit meer teruggevonden. De politie vermoedt dat het goud is doorverkocht. Er zijn gouddeeltjes gevonden in een auto en op kleding.

Aanklagers hadden gevangenisstraffen van vijf tot zeven jaar geëist tegen de verdachten, maar de rechter ging daar niet in mee. Twee twintigers die tot een criminele clan zouden behoren kregen 4,5 jaar cel. Een 21-jarige bewaker van het museum verdwijnt ruim 3 jaar achter de tralies.

‘Leer kinderen regelmatig op te kijken van scherm’



Foto: Shutterstock

Ouders die de ogen van hun kinderen willen beschermen, moeten hun kind verstandig leren omgaan met beeldschermen. Een duidelijke leefregel kan een hoop toekomstig oogleed voorkomen: de 20-20-2-regel. Het Oogfonds in Nederland is een campagne begonnen om de regel te promoten. Die komt erop neer dat het goed voor de ogen is om na twintig minuten dichtbij kijken (bijvoorbeeld naar een smartphone of tablet) even twintig seconden in de verte te kijken. De twee aan het einde staat voor twee uur buitenspeken. Want een nog grotere boosdoener dan te veel beeldschermtijd is een gebrek

aan buitenlicht. “Het kinderoog past zich aan op het vele dichtbij kijken en vergroot, waardoor veraf kijken lastiger wordt. En er is geen bril of behandeling die myopie kan voorkomen of genezen”, waarschuwt het Oogfonds. Door de huidige leefstijl van veel mensen neemt het aantal gevallen van ernstige bijziendheid (myopie) fors toe. “Als we niets doen, zal myopie in 2050 de belangrijkste oorzaak van blindheid en slechtziendheid zijn.” De echte problemen ontstaan pas op latere leeftijd, maar de kiem wordt gelegd in de jeugd. Daarom valt onder kinderen en jongeren de meeste winst te behalen.

Bewoners van 560 huizen moeten weg om ontmantelen V1



Foto: Gemeente Deventer

De bewoners van circa 560 woningen in Deventer en Voorst moeten op zondag 8 maart hun huis uit vanwege het ontmantelen van een V1, een Duitse ‘vliegende bom’ uit de Tweede Wereldoorlog. De Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) verwijdt die dag de ontstekingsmechanismen uit het object en deelt daarna de 953 kilo springstof aan boord op in kleinere stukken. De springstof wordt elders tot ontploffing gebracht, aldus de gemeente Deventer gisteren. De V (Vergeltungswaffe)1, een onbemand straalvliegtuig met een springlading, is gevonden in een weiland bij Wilp (gemeente Voorst), aan de overkant van de IJssel bij Deventer. Op de dag dat de EOD het projectiel verwijdt, wordt

een gebied van 1400 meter rondom de vindplaats ontruimd. Voorst en Deventer kondigen daarvoor een noodverordening af. De EOD begint bij zonsopgang aan het karwei. Vanaf dat moment is een deel van de snelweg A1 tussen Deventer en Twello afgesloten in beide richtingen. Ook lokale en provinciale wegen in de omgeving van de klus gaan dicht. De verroeste V1 is in november vorig jaar gevonden bij werkzaamheden voor de verbreding van de A1. De vindplaats is afgezet en afgedekt met grond. Zolang de V1 onberoerd blijft is er geen gevaar voor de omgeving, aldus de gemeente Deventer. Bij de ruiming worden vanwege de veiligheid geen toeschouwers toegelaten.

Mensen

Willem-Alexander niet bij Koningsspelen

DEN HAAG — Koning Willem-Alexander is dit jaar voor het eerst niet aanwezig bij de aftrap van de Koningsspelen op 17 april. Hij is op dat moment met koningin Máxima in Denemarken waar hij de festiviteiten ter gelegenheid van de tachtigste verjaardag van de Deense koningin Margrethe bijwoont.

Er komt geen andere afgevaardigde van de koninklijke familie, laat een woordvoerder van de Koningsspelen weten. Willem-Alexander was bij de start van alle voorgaande zeven edities aanwezig. Dat deed hij tijdens de eerste vijf jaar in gezelschap van Máxima. De Koningsspelen worden in afwezigheid van de koning nu geopend door bondscoach Ronald Koeman van het Nederlands elftal, rolstoelbasketbalster Bo Kramer, schaatsster Carlijn Achtereekte, oud-toptennisser Richard Krajicek en minister Bruno Bruins. Dit jaar is Amersfoort de plek waar het startsein wordt gegeven.



Foto: AFP

Aan de Koningsspelen deden afgelopen jaar zo’n 1,2 miljoen kinderen mee. De feestdag werd in 2013 voor

het eerst georganiseerd in het kader van de inhuldiging van koning Willem-Alexander.

Archief Mies Bouwman en echtgenoot Timp naar Beeld en Geluid

Het instituut Beeld en Geluid krijgt het persoonlijke werkarchief van televisiepresentatrice Mies Bouwman en haar echtgenoot, regisseur Leen Timp. Het gaat bijvoorbeeld om kleding die Bouwman droeg, gewonnen prijzen, fotoboeken en correspondentie van het echtpaar met kijkers. Ook zitten in het archief 8mm-films, een filmessay en radio-uitzendingen van Timp uit de jaren vijftig en zestig. Het echtpaar behoorde tot de belangrijkste Nederlandse televisiemakers, aldus Beeld en Geluid, en werkte samen aan veel iconische programma’s. De bekendste zijn ‘Zo is het toevallig ook nog ‘ns een keer’, ‘In de hoofd-

rol’ en ‘Een van de acht’. Mies presenteerde de eerste live marathonuitzending in de Nederlandse tv-geschiedenis in 1962: ‘Open het Dorp’. Beeld en Geluid noemt Timp een televisiepionier. Hij was cameraman, televisieregisseur en producent en maakte meer dan 1500 producties.

Het materiaal is nu beschikbaar voor media. Ook onderzoekers en onderwijsinstellingen kunnen het gaan gebruiken, stelt het museum. Op zondag 14 juni mag publiek het archief komen bekijken. Bouwman overleed in februari 2018 op 88-jarige leeftijd. Timp op zijn 92e, in november 2013.

Onderzoekers dicht bij oplossing moord Zweedse premier

De onderzoekers van de moord op de Zweedse premier Olof Palme in 1986 zeggen dat ze een stuk dichterbij de oplossing zijn gekomen. De verantwoordelijk aanklager van de Zweedse justitie zei ervan overtuigd te zijn dat in de eerste helft van dit jaar bekend wordt wat er is gebeurd en wie verantwoordelijk is. Voor de zomer moet er een aanklacht wegens

de moord worden ingediend, anders wordt het onderzoek gestaakt, aldus aanklager Krister Petersson. Maar volgens hem zijn bepaalde sporen reden voor optimisme. De sociaaldemocraat Palme werd op 28 februari 1986 vermoord na een bezoek aan een bioscoop in de binnenstad van Stockholm. Hij was op dat moment ruim drie jaar premier van Zweden.



Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden?

Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie

(kort en bondig, liefst met foto) naar:

o.v.v. “mensen”.

Man die copy-paste uitvond, is overleden

De Amerikaanse computerpionier Larry Tesler is overleden. Hij bedacht in de jaren zeventig een manier om stukken tekst te knippen, te kopiëren en te plakken. ‘Cut, copy and paste’, noemde Tesler dat. Het wordt tegenwoordig overal gebruikt. Tesler stierf maandag op 74-jarige leeftijd. Zijn dood kwam woensdag naar buiten via techjournalist Luke Dormehl, die veel over Apple heeft geschreven en Tesler persoonlijk kende. Toen Tesler zijn uitvinding deed, werkte hij voor het bedrijf Xerox. Hij had een hekel aan de omslachtige systemen waar hij mee moest werken, en wilde daarom dat er een eenvoudigere manier kwam. Na zijn tijd bij Xerox ging Tesler aan de slag bij het jonge computerbedrijf Apple. Daar ontwikkelde hij de Lisa- en Macintosh-computers.

Die zorgden ervoor dat het grote publiek kennismakte met copy-pasten. Tesler werkte voor Apple ook aan de Newton MessagePad, een draagbare computer waarbij mensen rechtstreeks op het scherm konden werken. Het werd geen commercieel succes, maar het was wel de voorloper van de iPhone en de iPad. Daarna ging Tesler naar Amazon en Yahoo!. Bij veel baanbrekende projecten speelde hij een rol. “Ik word ten onrechte de vader van de grafische gebruikersomgeving van de Macintosh genoemd. Dat was ik niet. Maar een vaderschapstest zal me misschien wel aanwijzen als een van de grootouders”, zei hij daar zelf over. Op internet kreeg Tesler woensdag een passend eerbetoon. ‘Uitvinder van copy-paste overleden’, copy-pasten Twitteraars massaal.

Status prins Harry en Meghan verandert eind maart



Foto: AFP

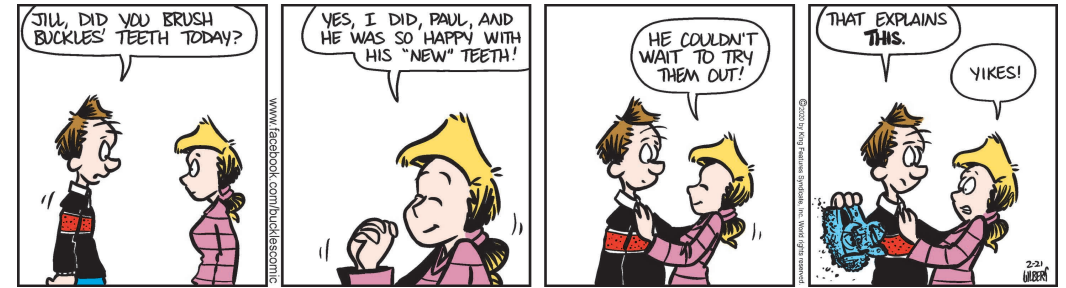
Prins Harry en zijn echtgenote Meghan krijgen per 31 maart een andere status binnen het Britse koningshuis. Dat meldden Britse media woensdag. Eind deze maand en in maart hebben zij hun laatste officiële openbare optredens als belangrijke royalities, voordat per 1 april hun kan-

toor in Buckingham Palace officieel sluit. Harry en Meghan maakten vorige maand onverwacht bekend een stap terug te doen binnen het Britse koningshuis.

Buckingham Palace gaf nog geen commentaar op het nieuws dat door de Britse zender ITV werd verspreid.

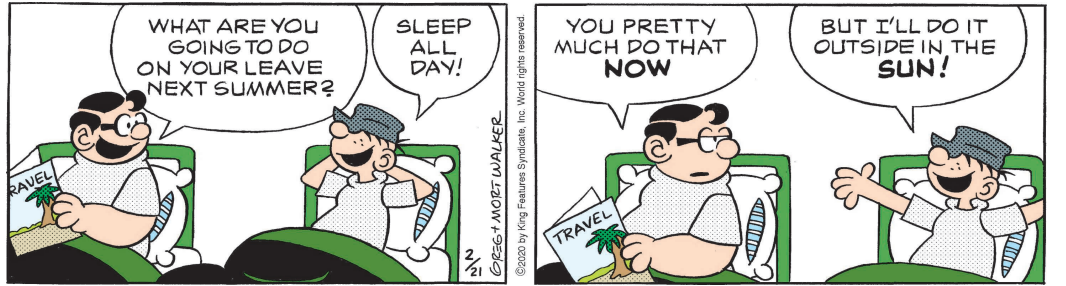
Buckles

By David Gilbert



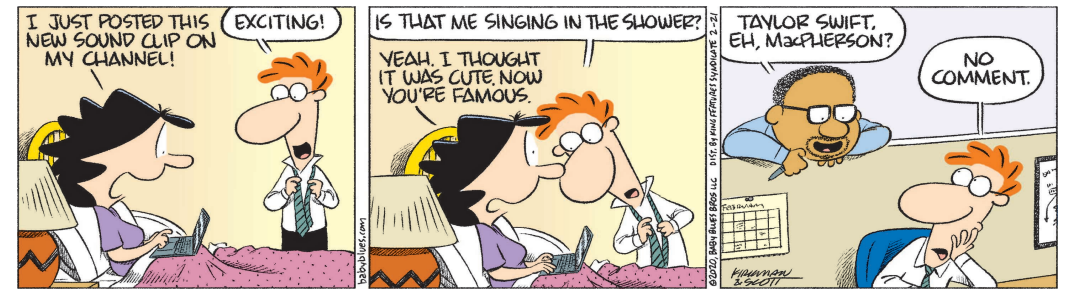
Beetle baily

By Mort Walker



Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman



Sport

Knieblessure nekt bokster Betrian

NIEUWEGEIN/WILLEMSTAD — Jemyma Betrian mist het eerste Europese olympisch kwalificatietoernooi dat in maart in Londen wordt gehouden. De Curaçaose bokster is wegens een knieblessure voortijdig teruggekeerd van een trainingskamp in het Turkse Trabzon.

Tijdens het sparren maandag liep Betrian een beschadiging aan het linkerkniegewricht op. Na onderzoek in Turkije en Nederland is haar knie in een brace gezet. De conclusie is dat de beschadiging fors is. Met de behandelende artsen en fysiotherapeuten wordt een revalidatieprogramma opgesteld. Betrian, geboren op 24 januari 1991, komt normaliter uit in het vedergewicht tot 57 kg. Op de Wereldkampioenschappen vrouwenboksen 2018 en op de Europese Spelen 2019 won zij een bronzen medaille. Daarvoor was zij meermalen wereldkampi-



Knieblessure nekt bokster Betrian

oene Muay Thai kickboksen. Op vijfjarige leeftijd verhuisde Betrian met haar familie naar Nederland, Nijmegen. Ze begon in 2005 met

kickboksen en trainde op de sportschool Team Explosion. Later, tijdens haar verblijf in Glendale in de Verenigde Staten, trainde ze tevens mixed

martial arts (MMA) en nam ze deel aan profwedstrijden. In de disciplines kickboksen en boksen werd ze Nederlands kampioene en behaalde ze meerdere Europese en wereldtitels.

De Curaçaose werd WBC wereldkampioene Muay Thai in de klasse bantamgewicht in 2012 in Las Vegas, VS. Zij won van Taina Caverly uit Australië bij unanieme beslissing. In 2013 en 2014 verdedigde ze met succes haar titel. Haar tegenstanders Marcela Soto van Puerto Rico in 2013 en de Britse Christi Brereton in 2014 sloeg zij knockout. In 2017 maakte Betrian de overstap naar boksen en debuteerde in 2018 op de AIBA Wereldkampioenschappen in New Delhi. Toen won ze de bronzen medaille in het vedergewicht. Betrian verbleef in Turkije met Nouchka Fontijn, Chelsey Heijnen en coach Abdul Fkiri.

Ook De Jong naar FC Cincinnati

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — Siem de Jong verlaat Ajax en stapt per direct over naar FC Cincinnati, dat uitkomt in de Amerikaanse profcompetitie MLS. De club waar ook de Curaçaöenaar Jürgen Locadia op huurbasis speelt, heeft de komst van de middenvelder bevestigd. De Jong kwam bij Ajax dit seizoen niet veel aan spelen toe.

De Jong komt bij een club waar het onrustig is. Enkele dagen geleden stapte trainer Ron Jans op nadat hij was beschuldigd van racisme. Na Locadia en Maikel van der Werff is De Jong de derde voetballer uit Nederland bij Cincinnati. Directeur van de Amerikaanse club is ook een Nederlander, Gerard Nijkamp.

“Cincinnati heeft mij duidelijk gemaakt wat het de komende jaren van plan is en dat sprak me aan”, zo lichtte De Jong zijn overstap toe. “De club wil groeien en ik wil daar graag aan bijdragen. Ik hoop dat we er met z’n allen iets moois van kunnen maken.” Nijkamp noemde De Jong een bijzonder intelligente speler met

grote vaardigheden. “Hij kan absoluut iets toevoegen aan onze tactiek. Siem is een leider, binnen en buiten het veld en heeft zichzelf in meerdere grote competities bewezen.” De Jong speelde tussen 2007 en 2014 bij Ajax en maakte meerdere kampioenschappen mee. Daarna vertrok hij naar Newcastle United in de Premier League. In het seizoen 2016-2017 speelde hij bij PSV, om vervolgens terug te keren naar Ajax. Het vorige seizoen werd De Jong uitgeleend aan Sydney FC.

FC Barcelona versterkt aanval met Braithwaite

BARCELONA — FC Barcelona heeft in Martin Braithwaite de gewenste versterking van de voorhoede gevonden. De Spaanse kampioen betaalde aan Leganés de gelimiteerde afkoopsum van 18 miljoen euro die in het contract van de Deense international stond.

Braithwaite verbond zich voor 4,5 jaar aan de club van onder anderen Frenkie de Jong en Lionel Messi. Hij streed met Leganés tegen degradatie uit de hoogste

Spaanse afdeling. Barcelona had dringend behoefte aan aanvallende versterking omdat Luis Suárez (knieblessure) en Ousmane Dembélé (hamstring) maan-

den zijn uitgeschakeld. Hooft de transfermarkt sinds 1 februari weer is gesloten, mocht Barcelona toch een nieuwe speler aantrekken. De Spaanse bond staat toe dat clubs bij een langdurige blessure van een speler een vervanger mogen halen, mits die al in Spanje speelt of geen club heeft. Barcelona probeerde eerder tevergeefs

om Dusan Tadic weg te plukken bij Ajax. De Catalanen kwam uiteindelijk uit bij de 28-jarige Braithwaite. De Deen, die eerder voor onder meer Toulouse, Middlesbrough en Bordeaux speelde, is geen erkende doelpuntenmachine. Dit seizoen scoorde hij zes keer in La Liga voor Leganés.

Bozenik debuteert in basis Feyenoord

ROTTERDAM — Feyenoordtrainer Dick Advocaat kan morgen in de thuiswedstrijd tegen Fortuna Sittard niet beschikken over spits Nicolai Jørgensen. De Deense aanvaller heeft last van een blessure aan zijn teen. Daardoor krijgt spits Robert Bozenik, die in de winterstop door de Rotterdammers werd aangetrokken, zijn eerste basisplaats.

De Slowaak scoorde zondag de winnende treffer in de met 3-4 gewonnen uitwedstrijd tegen PEC Zwolle. Het was zijn eerste officiële doelpunt in dienst van Feyenoord. Ook middenvelder Oğuzhan Özyakup en verdediger Eric Botteghin, zijn morgen afwezig. Zij ontbraken tegen PEC

ook al met blessures. De Braziliaanse centrale verdediger wordt waarschijnlijk weer vervangen door de Fransman Edgar Ié. Ook Luis Sinisterra is er niet bij. De Colombiaanse aanvaller liep een zware knieblessure op in Zwolle en staat minimaal tot het einde van het seizoen aan de kant.

Lewis Hamilton baart opzien

BARCELONA — Op de tweede dag van de testdagen van de Formule 1 in Barcelona heeft Lewis Hamilton gisteren opzien gebaard. Door zijn stuur naar zich toe trekken en van zich af te duwen veranderde hij de stand van de voorwielen van zijn Mercedes. Mogelijk had die manoeuvre van Hamilton een positieve invloed op de snelheid van zijn bolide. Het is wel zeer de vraag of dit technisch foeffe binnen de reglementen valt. De wereldkampioen had trouwens met afstand de meeste rondjes gereden in de ochtendsessie gisteren. De 35-jarige Britse coureur gaat op jacht naar zijn zevende wereldtitel. Hamilton legde 107 rondes af over het Circuit de Catalunya. Zijn snelste rondje ging in 1.18,387, ruim een seconde langzamer dan de Mexicaan Sergio Pérez die namens Racing Point de snelste was: 1.17,347. Hij klokte de zevende tijd.

Namens Red Bull kwam Alexander Albon in actie. De teamgenoot van Max Verstappen reed 59 rondes en zette met 1.18,155 de derde tijd neer. Verstappen nam woensdag de eerste testdag voor zijn rekening en reed 168 rondes.

Ajax nu voor moeilijke opgave

GETAFE — Voor Ajax wordt het bereiken van de achtste finales van de Europa League een loodzware opgave. De Nederlandse kampioen verloor de uitwedstrijd tegen Getafe (2-0), de huidige nummer drie van Spanje die er echt alles aan deed om het spel van de bezoekers uit Amsterdam te ontregelen.



De Braziliaan Deyverson scoorde het eerste doelpunt voor Getafe tegen Ajax.

Getafe liet in het knusse Coliseum Alfonso Pérez zien waarom geen club in Spanje graag tegen de ploeg uit de voorstad van Madrid speelt. De spelers van de fanatieke trainer José Bordalás zetten de koploper van de Eredivisie al op eigen helft onder druk. Ze maakten veel kleine overtredingen en bleven maar provoceren. Ook probeerden ze de scheidsrechter continu te bespelen. Het spel lag voortdurend stil en Ajax kwam geen moment in het juiste ritme. Het elftal van trainer Erik ten Hag was geen schim van de ploeg die al veertien Europese uitwedstrijden op rij niet had verloren. Hakim Ziyech grossierde

in balverlies en Bruno Varela bleek een onzekere vervanger van de geschorste André Onana. De keeper uit Portugal voorkwam in de twintigste minuut wel dat Deyverson scoorde en kwam even later ook goed weg toen Nemanja Maksimović een foutje van Ziyech niet wist af te straffen.

Varela was in de 37e minuut kansloos toen Deyverson weer een kans kreeg (1-0). De Braziliaan vierde zijn treffer een beetje provocerend voor de tribune met Nederlandse fans. Hij leek te worden geraakt door een aansteker. Dat kan Ajax opnieuw op een straf komen te staan. Want de fans

van de landskampioen zijn inmiddels berucht bij de UEFA. Ajax miste voorin de snelheid van de geblesseerde David Neres en Quincy Promes. Lassina Traoré en ook Ryan Babel kwamen nauwelijks in het spel voor. Eigenlijk waren alleen Daley Blind en Donny van de Beek betrouwbaar aan de bal. Trainer Ten Hag probeerde wat te veranderen en bracht Klaas-Jan Huntelaar en Perr Schuurs voor Traoré en Edson Álvarez. Ajax ging iets beter voetballen na de dubbele wissel maar kwam over de hele wedstrijd niet tot een serieuze kans. Pas in de slotfase werd Van de Beek even gevaarlijk en schoot Huntelaar voorlangs. De wedstrijd was al in blessuretijd toen Schuurs zijn ploeg zwaar in de problemen bracht. Hij leed knullig balverlies en zag Kenedy scoren. De return is volgende week donderdag in de Johan Cruijff ArenA. Nicolás Taglifico mist de tweede wedstrijd. Hij kreeg een gele kaart en is een duel geschorst. Doelman André Onana keert volgende week wel weer terug. Hij ontbrak in de uitwedstrijd wegens een schorsing.



Elena Ribakina

DUBAI — Tennisster Elena Ribakina heeft de halve finales bereikt op het WTA-toernooi van Dubai. De Kazachse was ditmaal te sterk voor de als tweede geplaatste Tsjechische Karolina Pliskova: 7-6 (1) en 6-3.

Ribakina had in de eerste ronde al Sofia Kenin uitgeschakeld, de Amerikaanse winnares van de Australian Open. De twintigjarige Ribakina sloeg elf aces bij haar eerste zege op een speelster uit de top vijf. Ze heeft er dit jaar al meer dan honderd achter haar naam en leidt daarmee de WTA-ranglijst wat betreft aces. Zondag verloor ze nog in de finale van het toernooi van Sint-Petersburg van Kiki Bertens. Ribakina neemt het in de halve finales op tegen de Kroatische Petra Martić. In de andere halve finale staat de Amerikaanse qualifier Jennifer Brady, die haar zesde partij in zes dagen speelde in Dubai. Ze was te sterk voor de Spaanse Garbiñe Muguruza en bereikte voor het eerst de laatste vier in een toernooi op WTA-niveau. Haar tegenstandster is de Roemeense Simona Halep, de nummer 1 van de plaatsingslijst die te sterk was voor de Wit-Russische Arina Sabalenka.

De carnavalsperiode is in aantocht. Vanwege zwaar machineverkeer op de carnavalsroute in de Vondellaan hanteren wij op **vrijdag 21 februari** en **dinsdag 25 februari** andere werktijden.

De Amigoe Aruba zal die dagen om **14.00 uur gesloten** zijn. We wensen iedereen een veilig carnaval!

Directie Amigoe Aruba

NEW ARRIVALS!

Take advantage and shop now!

AFL. 1113,00

AFL. 313,76

AFL. 682,64

AFL. 627,52

AFL. 1672,68

AFL. 1524,28

Combo deals

BUY 2 GET 10% OFF

BUY 3 GET 15% OFF

CREDIT AVAILABLE FROM 3 UP TO 24 MONTHS!

Visit us and shop at:

OPENING HOURS:
MONDAY TO SATURDAY
9AM - 6PM

VISIT OR CALL US AT:
AMC UNICON MEGASTORE
L.G. SMITH BLVD 144 ORANJESTAD
TEL: 521-1188

HOME & NATURE

www.homeandnaturearuba.com